

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrate po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Zaradi praznika Sv. Rešnjega Telesa izide prihodnji list v petek, 7. junija t. l.

Falsificirane bilance.

Med največje pomanjkljivosti sedaj veljavnega zakona o gospodarskih in pridobitvenih zadrugah spada gotovo ta, da razen odbornikov dotične zadruge nima nihče vpogleda v dejanske razmere zadruge in ga tudi nihče zahtevati ne more.

V tem ko stoje na primer hranilnice, banke itd. pod državno kontrolo, in je za vsako določen poseben deželno knežji komisar, stoje zadruge izven vsake oblastvene kontrole, če tudi izkazu jejo nekatere kar na milijone prometa in so torej člani angaževani za nereszerno velike svote.

Zadružni zakon sicer določa, da morajo zadruge vsako leto pristojnim oblastvom predlagati računsko izkaze in zakon tudi določa, da se predlaganje napačnih izkazov sodno kaznuje, toda oblastva, katerim se predlagajo izkazi, absolutno niso v položaju kontrolirati, če so računski izkazi resnični, in če niso falsificirani. Oblastva nimajo pravice, zahtevati vpogleda v zadružne knjige, a brez tega je zanesljiva kontrola popolnoma izključena. Oblastva se tudi po tem ravna in se ne trudijo s kontroliranjem predloženih bilanc. Čim ustreže zadruge formalnemu predpisu glede predlaganja računskih sklepov, je vse v redu, in bilanca gre ad acta, ne da bi jej kdo posvetil kolikaj paznosti.

Zadruge so valed tega v položaju, da delajo bilance, kakor se jim zljubi, pravilne in nepravilne. Tekom let, kar divja ta gospodarski boj v deželi, smo že mnogokrat imeli priliko, reševati bilance klerikalnih društev in pokazati, da se delajo popolnoma svojevoljno in brezvestno. Klasičen slučaj smo doživeli pri „Vinogradniškem društvu“. Predsednik tega društva, državni poslanec Vencajz je moral pred sodiščem sam priznati, da je izdalo „Vinogradniško društvo“ za prvo leto popolnoma nepravilno bilanco. Izdalo jo je nalašč, da bi mu ne bilo treba iti v konkurs, sestavilo jo je popolnoma svojevoljno in ne na podlagi knjig — izve-

denci so izrekli, da se po knjigah „Vinogradniškega društva“ sploh ne da sestaviti računski zaključek — a dasi je to falsificirano bilanco predložilo oblastvom, vendar ni bilo kaznovano.

Zadruge varajo s falsificiranimi bilancami oblastva, varajo člane, in varajo tudi upnike in liferante. V tem tiči velika nevarnost, zlasti ker delajo s falsificiranimi bilancami posebno pasivne zadruge, ki se na ta način umetno vzdržujejo, dasi vsak dan njih življenja povečuje škodo, ki jo bodo naposled imeli člani in upniki.

„Gospodarska zveza“, ki za drag denar pri zadrugah opravlja revizijo, je doslej imela že večkrat priliko, pa je šla zadrugam pri sestavljanju bilanc „na roke“. O načinu, kako izvršuje ta posel, bi se dalo marsikaj povedati, saj so znani razni jako zanimivi slučajji iz njene prakse v tem oziru, katera praksa časih živo spominja na manipulacijo z žilindro.

To prakso osvetljuje najbolje zadnji občni zbor „Gospodarske zveze“. Zvezin revizor je namreč na tem občnem zboru glasom „Slovenčevega“ poročila opominjal zadruge, naj bilance, predno jih izdajo, pošljejo „Gospodarski zvezi“ v pregled, da potem gotovo ne bo opravičenih vzrokov za kritike.

Res, honestne namene ima „Gospodarska zveza“: Njejtorej ni vseh, da nekatere zadruge izdajajo pravilne bilance, iz katerih se spozna njih slabo stanje, kar daje potem vzrok za kritike, in zato zahteva, naj se bilance pošiljajo njej v korekturo, ona bo že poskrbela, da bo tudi popolnoma bankerotna zadruge izdala tako bilanco, da gotovo ne bo opravičenega vzroka za kritike.

Iz tega naznanila na občnem zboru „Gospodarske zveze“ je razvideti, da se hoče uvesti sistematično falsificiranje računskih zaključkov in bilanc pri katoliških zadrugah, bržčas valed tega, ker je stanje teh zadrug od leta do leta slabše, in se hoče krah kolikor mogoče zavleči, vsaj dotlej, da se po načrtu sekcijskega šefa Becka

okrog teh bankerotnih konsumov zasnuje državna kmetijska organizacija, s katero se klerikalstvo odkriža vse odgovornosti in reši svoj denar.

Sistematično falsificiranje bilanc je zadnja etapa v razvoju klerikalne gospodarske organizacije. V njem pa tiči tako velika nevarnost zlasti za kmeta, ki se je v svoji nevednosti vsedel na klerikalne li-manice, da je treba klerikalni stranki sedaj še prav posebe na prste gledati.

Kako je nastal list „Naš dom?“

Iz Maribora, 4. junija.

List „Slov. gospodar“ je sedaj najslabše uredovan. Postal je cerkven list; za politiko in gospodarstvo se ne zmeni. To oboje je mladim gospodom pri „Gospodarju“ deveta briga! Bratovščine in njih zastave, razni redovi in misijoni bodo slovensko ljudstvo obvarovali pred gospodarskim in narodnim poginom, vsaj po mnenju nezrelega g. Korošca in njegovih tovarišev. Takega lista pa ljudstvo dandanes ne mara, če bi bil celo cenejši od „Gospodarja“. Korošec, prof. dr. Medved in drugi gostobesedni in pobožni osrečevalci slovenskega ljudstva so prišli na misel, prodajati modrost „Slov. Gospodarja“ v novi obleki in po nižani ceni. O tej nakani niso nikomur ničesar povedali! Če sta zvedela tajnost pristaša poslanca Žičkar in vitez Berks, se ne ve, ker nobeden ne slovi radi svoje radodarnosti in požrtvovalnosti, je mogoče, da so oba pustili pri snovanju na stran, da pa nju bodo sedaj našli, kakor vse druge, ko be radijo denarnih prispevkov za ponesrečeno podjetje.

Pravim, da je podjetje katol. tiskovnega društva ponesrečeno. To pa radi tega, ker potrebujemo list ne samo po nizki ceni, ampak tudi z odločno pisavo, s katero se pride gg. Kalohbergu, Vrhniku, Vračkotu, Visenjaku, Kresniku itd. do živega, v katerem se smejo ljudstvu slovenski trgovci in obrtniki priporočati in pred nasprotniki svariti!

Le če bode naše ljudstvo nemčursko druhal, ki je zbrana okoli „Štajerca“, videlo v pravi podobi, če se bodo potegnili na dan vsi faktorji, kateri z denarjem in s svojim mogočnim vplivom to druhal podpirajo, bode ljudstvo spoznalo spletke, hinavščino, sploh celo lumparijo stranke, katera se sedaj izdaja za „kmetško“, in celo slovensko!

Takega lista in take pisave pa ne trpi c. kr. državni pravnik v Mariboru in Celji; tak list bi porotniki radi vsake malenkosti obsodili.

Gospodje, trud in denar bi bil za- stonj! „Naš dom“ je ponesrečen.

Ako bi bili kogarkoli pred vprašali, vsak bi Vam bil cdsvetoval!

V Ljubljani, 5. junija.

Iz govora ministrskega predsednika dra. Koerberja.

Državni zbor je včeraj sprejel in odobril šestmesečni proračunski provizorij. Du-najski listi so prinesli sedaj govor dra. Koerberja, ki je z njim otvoril debato ter povedal v njem svoje nazore o položaju in o bodočem razvoju avstrijske politike. Ker je ta govor jako zanimiv, naj navedemo vsaj nekatere točke iz njega. Koerber je dejal med drugim: „Dolžnost mojega urada je, da posvečam svoje skromne moči do-cela službi svoje domovine, in dokler bom na tem mestu, ne bom omagal, truditi se za ustavno življenje, za objektivnost za-kona, za ugled parlamenta, za upravo, ki naj bo krepka in ljudstvu naklonjena. Mi ne bomo nikdar vladali proti nemškemu ljudstvu, mi ne bomo vladali proti nobe-nemu narodu, ker hočemo pravico za vse narode. V tem vidimo svojo politično čast, katero hočemo ohraniti neomadeževano. Premišljali smo sedanjost in bodočnost in tudi našli, da narodno-političen program, ki ima za narodno enotno državo veliko vrednot, ni za našo državo, v kateri je toliko narodnostij, ker vodi do razcepljenja v same alabe, drug drugega pobijajoče dele. Pre-pričali smo se, da treba skupne interese vseh narodnostij, njih kulturne, materialne in socialne naloge združiti in postaviti v

LISTEK.

Knezova knjižnica.

Zbirka zabavnih in poučnih spisov. Izdaja „Slo-venska Matica“. VII. zvezek. Uredil Fr. Levec. V Ljubljani 1900.

Poslednji zvezek Knezove knjižnice se odlikuje od prejšnjih posebno v tem, da nahajamo v njem prispevke različnih naših pisateljev. To dela knjigo raznovrstno, razno-barvno in zanimivo; vsak čitatelj lahko najde v njej nekaj zase. To pa tudi kaže, da se je gosp. Fr. Levec kot njen urednik resno briga za svoj posel, ker je treba ve-deti, da pri nas nikakor ne dežujejo roko-pisi v uredništva, pač pa da se priznani pisatelji dajo le prevečkrat lepo prositi, predno se omeče in dopošljejo kak prispe-vek. Toliko večja torej zasluga urednikova!

Fr. Ks. Meško: Iz mojega dnev-nika (Izgubljena duša, Gozdna ro-manca, Življenja večerna molitev.) — Meško je star znanec našemu čitajočemu občinstvu. Marsikaj dobrega je poteklo iz-pod njegovega spretnega peresa. Njegove plodove smo vedeli ceniti pravično, in pri-čakovali smo od njega mnogo več, nego od

kateragakoli našega pisatelja. Debutiral je jako srečno in videli smo v njem nadarje-nega zastopnika one struje, ki se je bila pred nekoliko leti pojavila na površju naše literature ter tudi pozneje istinito dosegla lepih uspehov. A njegovi poznejši preizvodi ne kažejo v vsakem oziru pričakovanega napredka, pač pa so si ostali na prvotnem površju in na čitatelja nehoti napravljajo utis, kakor bi Meško sam prav ne vedel, kaj hoče, kakor bi razne politične struje v Sloveniji vplivale nanj tako, da se lovi od slučaja do slučaja. Zaradi tega ga seveda ne moremo grajati, a povdarjati moramo, da si mora umetnik sam ustvariti svoje umetniško stališče, katero mora zavzemati ne glede na desno, ne na levo, ter da mora i stan svoj ločiti od svoje umetniške in-dividualnosti. Pred občinstvo stopa torej je-dinole umetnik, a ne, recimo — duhov-nik! Sicer pa pozna vsakdo Meškovo duho-vito pisavo, in mislimo, da si vsakdo tudi želi, da ostane on v širji javnosti jedinole — pisatelj! — Tri črtice nam je podal Meško v letošnji Knezovi knjižnici. O prvi „Izgubljena duša“ se mora reči, da je pi-sana z globokim čutom. Ali oprostite, čemu ta vedna izgubljena duša? Saj vendar to ni izgubljena duša, ako je naša sorodno,

z enakim čutom ljubečo dušo! To je ven-dar vstajenje dveh duš, ki se morata čutiti le srečni, da sta se našli. In ako se ljubita tako, kakor nam opisuje Meško v tej svoji črtici, tedaj zamore imeti Meško tudi kot duhovnik popolnoma mirno vest. Nad tako ljubeznijo se mora veseliti celo sam Oni, ki je zasadil ta čut v srce člo-veško. Nam se vidi brutalno, vsekakor pa preveč egoistično, ako kdo išče le svoje „izgubljene duše“, ako kliče nazadnje: „Komtesa Nela — vrnite mi mojo dušo — vrnite mi jo, moja nesrečno, moja ubogo dušo!...“ Kdo bode pa njej vrnil istotako in morda še bolj „izgubljeno dušo“?

Druga Meškova črtica ima naslov „Gozdna romanca“. Meškotu se včas pripeti prav navadna nezgodica. Pokaže se namreč, da ne pozna stvari, ki jo opisuje. To se mu je pripetilo n. pr. v črtici „Pot čez travnik“, a to se mu je pripetilo tudi v tej „romanci“. Vsakdo, tudi nelovec ve, da se vrše oni veliki lov z gonjači in psi samo pozimi, a ne v lepem pomladanskem času, „ko kuka kukavica, ko ovete vrtni bezeg, ko trepečejo ob vratih hišice lističi divje trte“. To je grozno mučno, ako mora človek brati kaj takega. Pisatelj se ne sme pokazati nikjer ignoranta! Sicer je pa tudi

snov v tej „romanci“ sama ob sebi preob-rabljena. — Najlepša med Meškovimi črti-cami je zadnja: „Življenja večerna molitev“. To je pisatelja javni „Confiteor“, pisan s toplo besedo, sestavljen v mogočnih akordih, ki ti sezajo v dušo ter odmevajo v njej, da se ne moreš ubraniti njih sili. V tej črtici spoznaš velikega pisatelja, a poznaš tudi — velikega človeka. Prav zato pa že-limo, da bi se Meškove slutnje ne izpolnile, pač pa, da bi pisatelj živel še dolgo v pro-ovit našega leposlovja, ter da bi — kakor je našel samega sebe — našel tudi trdno stališče, raz katero bi uravnal svoje nadalj-nje pisateljevanje!

„Za možem“, slika, ki jo je spisal Podgoričan, je pisana tako, kakor je pisanih že več njegovih proizvodov. Ona kaže, da je pisatelj nadarjen, a tudi da je v dolgi vrsti let ostal vedno enak, da ni ničesar pozabil ter ničesar pridobil. Semtertje se sicer vidi, da se pisatelj skuša okoristiti s kako drobtinico iz novejših šole, a porabi jo na nepravem mestu in tako postane ma-lone smešen. Po našem mnenju je najhujše morilno orožje vsakemu pisatelju — sta-gnacija!

(Konec prih.)

ospredja, ker — ne da bi škodovali narodni misli — morejo narode zjediniti. To naše prepričanje je zmagalo tudi v širših slojih, in tako je nastal naš program." Koerber se je dotaknil tudi kričanja klerikalcev, da je katoliška vera v nevarnosti, da je gibanje „Proč od Rima“ opasno. Dejal je, da se v tem oziru sila pretirava ter naglašal, da je izključeno, da bi bila katoliška vera v Avstriji kakorkoli v nevarnosti. Odrekal pa je tudi gibanju „Proč od Rima“ vsako večjo, globljo važnost. Glede novih davkov je dejal Koerber, da so neizogibni, ker vlada noče imeti novega deficita, da pa so novi davki dobro premišljeni, ter da je poskrbljeno, da dobé davkoplačevalci nove vire za dohodke. Glede češko-nemškega narodnega boja je dejal Koerber, da treba zastopnikom obeh narodov samo hoteti, in sprava se dožene. Delo je večje vrednosti in koristi kot boj, sprava bo plodonosnejša, kakor je bil dosedanji spor. O tem so se Čehi in Nemci prepričali v tem zasedanju, zato bo vlada teženje po spravi med obema narodoma podpirala rada in z vsemi sredstvi.

Albansko vprašanje

zanima sedaj tudi ruske državnike in politike. Radi izgredev v Stari Srbiji in radi nemirov v Macedoniji sta se obrnili Srbija in Črnagora do Rusije s prošnjo, naj bi pri porti na korist Slovanov posredovala. In res je ruski poslanik opozoril porto na težke posledice nadaljnjih albanskih nemirov. Danes narašča v Macedoniji nezadovoljnost vzlic temu, da je Sarafow, glavni kolovodja nemirnih Macedoncev, zaprt. Oborožene tolpe se potikajo po deželi in navdušujejo narod za splošno ustajo. Porta mora na vsak način preprečiti tako splošno ustajo in zlasti Albance ukrotiti nemudoma. Albanci namreč vznemirjajo na Balkanu vse svoje sosedje. Dva turška komisarja sta prišla v Ipek pogajati se z Albanci. Turčija postopa z Albanci vedno v rokavicah, na lahko, kajti siliti in strahovati se jih ne upa. Albanci se smatrajo za neodvisen narod, v čemer jih ponižno po stopanje Turčije še utruje. To se bo gotovo maščevalo, in Turčija bo prva obžalovala, da je ravnala z Macedonci in s Srbi drugače kot z Albanci. V Peterburgu vse kakor odločno zahtevajo, da morajo Albanci mirovati. Rusko časopisje in ruski državniki pa zastopajo tudi mnenje, da ima Italija naravno pravico do Albanije, ter da Rusija italijanskim stremiljem glede Albanije ne sme ovirati, nego jih mora celo podpirati. Ruska diplomacija je prepričana, da pride radi Albanije med sedanjima zaveznikoma, med Avstrijo in Italijo prej ali slej do resnega spora, kar bo Rusiji le na korist. Rusija misli tudi, da pridobi Italijo, ako jo podpira v Albaniji, za dvojezvo. Tudi Francija je pripravljena podpirati italijanske aspiracije moralno in z denarjem, ker dobi za to odškodnino v Severni Afriki. Da igra knez Nikola veliko vlogo, je razumljivo. Njegova zveza z italijanskim dvorom ne more ostati brez vpliva na njegovo politiko. Ladije, ki se gradé sedaj v Livornu ter so namenjene za Skadersko jezero in za Bojano, bodo albansko-črnoгорsko trgovino oprostile avstrijskega pritiska in jo navezale na Italijo. Albansko vprašanje zadobiva mednarodno jako važen značaj. Morda bo Albanija povod, da se razbije dosedanja trozveza in da se osnuje nova, ter da se razmere na Balkanu izpremené docela.

Iz Španije.

Španski škofje nadaljujejo svojo vojno proti drami „Elektra“, ki ima protiklerikalno tendenco. V Santiagu so hoteli to veleznamenito umetniško delo vprizoriti, a tamošnji škof je nahujskal del meščanstva proti drami. Neki odsek žensk je šel k županu prositi, naj se drama prepové. Duhovščina pa je z denarjem in z grožnjami prisilila člene orkestra, da so svoje sodelovanje odpovedali. Igralcem so meščani odpovedali stanovanje. Ali vse ni pomagalo nič. „Elektra“ se je igrala vendarle. Gledališče je bilo polno in drama je dosegla največji uspeh. Med premori so ljudje — namesto igranja orkestra — prepevali na rodne pesmi. Velika deputacija se je šla po predstavi vodji gledališke družbe zahvaliti. Tudi v Avstriji, v nekem alpskem kraju so šle pred leti dame prositi ravnatelja, naj ne uprizori „nemoralne“ drame — „Dom“, v kateri bi bila umetnica Barescu igrala Magdo. Ali v Avstriji so ženske dosegle, kar so hotele, „Dom“ se ni igral!

Avstrija je torej včasih še za Španijo, ki se dviga in otresa klerikalnega jarma.

Dogodki na Kitajskem.

S parado je prišel in s parado je odšel — namreč nemški nadpoveljnik Waldersee. Odpotoval je brez lovorja in brez posebnega plena v domovino. Njegove zmage so neznatne, in vesel je lahko, da je odnesel živ svojo glavo, katero bi bil šele nedavno med požarom v Pekinu skoraj izgubil. V Tientsinu so se stopli angleški in francoski vojaki. V boj 200 mož so se zapletli tudi Nemci. Vojaki so streljali in rabili bodala. En Francoz je bil ubit, troje Francozov in pet Nemcev je bilo ranjenih težko, štirje Angleži in en Japonec pa lahko. Taki poboji se ponavljajo, zato je skrajni čas, da se tudi mednarodne čete razidejo, ko jo je popihal nadpoveljnik domov. Ekspedicija Walderseeja, ki je prirejal zgolj parade in igral ulogo mešetarja, ne pa stratega, zbujajo po evropskem časopisju le satiro. Slabih dovtipov bo te dni, ko se vrne Waldersee domov ter ga ondi obsujejo z redi in — govori, zopet ogromno!

Vojna v Južni Afriki.

Tepeni polkovnik Dixon poroča: V bitki pri Vlafonteinu je bilo 1450 Angležev s 7 topovi. Čete so se umikale proti Vlafonteinu, ko je začel skriti sovražnik nenadoma streljati na zadnje čete. Te so imele 530 mož in 2 topa. Buri so se najprej polastili topov, a potem so dobili Angleži pomoč ter so pregnali sovražnike. Angleži so imeli 6 častnikov in 51 mož ubitih, 6 častnikov in 155 mož ranjenih, 1 častnik in 7 mož so Buri ujeli. Buri so izgubili 41 mož. Kitchener je poslal takoj nekaj novih čet v Vlafontein. Med 25. aprilom in 2. majem pa se je vršila blizu Pretorije še druga, za Angleže nesrečna bitka, o kateri se je izvedelo natančno šele sedaj. Angleže sta zmagala Beyers in Breitenbach, ujela 600 mož in vzela 6 topov. Tudi v Zwarttruggenu so bili tepeni Angleži. Čudno torej ni, da se med Angleži želja po miru širi. Tudi v ministertvu baje hrepené po koncu vojne. Baje se že v kratkem začne resna mirovna pogajanja.

Občni zbor „Slovenske Maticice“.

(Konec.)

Ker je lani obč. zbor ovrغل prodajo hiše in tudi kredit za temeljite poplave, se je gospodarski odsek omejil le na najnujnejša popravila. Koncem m. l. je štela „Matica“ 155 poverjeništev, zdaj pa jih šteje 159.

Od slavnosti, katerim je naše društvo tudi v zadnji dobi obračalo večjo pozornost, so v prvi vrsti omenljive: Slomškova, Strossmajerjeva in Prešernova. Pri vseh treh sta se bratila naroda: hrvaški in slovenski. Najvidnejši sad tega pobratimstva je pa rodila Strossmajerjeva škofijska petdesetletnica; knjigo: „Spomen-cviete“, v kateri se združujejo hrvaški in slovenski pisatelji, hrvaški in slovenski umetniki. Pojavljati se je začela želja, da bi literarno zблиževanje obeh sorodnih narodov, kateremu se je z omenjeno knjigo storil pričetek, postajalo čim močnejše, in današnjemu občnemu zboru se bo pečati v tej zadevi s posebno resolucijo.

Z odlikovanjem odbornikov profesorjev: Pleteršnika in dr. Gregorčiča je bilo počeščeno tudi naše društvo. Nasprotno pa Matica pla e tudi ob gomili zaslužnih Matičarjev: I. podpredsednika dr. Frančiška Lampeta, profesorja Viljema Urbasa, poverjenikov: dr. Vidriča, Kačiča, Šarviolja in Vesela, katere vse hrani v zvezi z mnogimi letos zamrlimi ustanovniki in letniki v blagem spominu.

V novejšem času so se pričela zopet širiti popularna predavanja. Razna društva v Ljubljani in po deželi jih prirejajo. Takšna predavanja, bodisi strokovna, ali pa tudi zabavna, vzlasti če niso samo ožjim krogom namenjena, so brez dvoma koristna. Tudi naša Matica je kot literarno društvo poklicana zanimati se za popularna predavanja in odbor „Slovenske Maticice“ je gotovo prav storil, če se je v svoji zadnji seji odločil, pritrditi nasvetu društva „Pravnik“, naj bi se sešel iz „Pravnika“, „Slov. Maticice“ in „Zdravniške zbornice“ pripravljalni odsek za prireditve tacihih predavanj, ki bi se vršila letošnje jesen. V pripravljalni odsek so bili kot zastopniki „Slovenske Maticice“ odbrani gospodje Šubic, Orožen in Perušek.

Sklepam z besedami pokojnega društvenega I. podpredsednika, da nas, če Bog da, najde Matica, ki je mati slovenskega naroda, edine in složne za delo, za prospeh društva, za njegove blage namene vnete!

Tajnikovo poročilo je bilo sprejeto so glasno z odobravanjem. Nato je poročal g. blagejnik dr. Jos. Stare.

Sklep računa vseh dohodkov in troškov „Slovenske Maticice“ za XXXVI. društveno leto od 1. jan. do 31. dec. l. 1900. izkazuje 32982 K 90 h dohodkov in 33376 K 40 h stroškov. Če se odštejejo dohodki ostane, primanjklaj 393 K 50 h. Izkaz premoženja „Slovenske Maticice“ koncem leta 1900 kaže, da se je premoženje tekom leta 1900 pomnožilo za 106 K 55 h. Depozita, ki jih je hranila „Slovenska Matica“ leta 1900. v svoji blagajni sta dve knjižici, odseka za nabiranje doneskov za dr. E. H. Coste spomenik v znesku 3857 K 80 h in odbora za nabiranje doneskov za dr. Bleiweisov spomenik v znesku 7730 K 16 h. Skupaj znašata depozita 11587 K 96 h. Sorodniki dr. Coste so naprosili odbor, naj se porabi nabrani denar za dijaško ustanovo. Ker pa odbor ne pozna na biralnih članov, prosi odbor, naj bi mu nabiralci sporočili, ali so z željo Costovih sorodnikov zadovoljni. Premoženje narodnih ustanov v društvenega odbora oskrbi je dne 31. decembra 1899. znašalo 68398 K 48 h in se je torej tekom leta 1900 pomnožilo za 1011 K 81 h. Blagajnikovo poročilo se je sprejelo brez ugovora.

Volitev treh računskih presojevalcev se je izvršila z vsiklikom ter so bili izvoljeni zopet lanski presojevalci. Predopolnilno volitvijo društvenega odbora je predsednik izjavil, da radi ugovaranja listov letos odbor ni postavil nikakih kandidatov. Nato se je vršila volitev, v kateri sta bila izvoljena kandidata klerikalne stranke, g. dr. Opeka in g. Fr. Finžgar. Pri predlogih je prečital g. tajnik sledeči predlog gg. Aškerca, Vrhovnika in dr. Ilesiča:

„Da se pospeši med nami Slovenci prosveta na narodni podlagi in okrepi duševna in literarna jugoslovanska vzajemnost, predlagamo podpisani Matičarji, da se postavi na dnevni red letošnjega občnega zbora, ki se bo vršil dne 3. junija, tudi vprašanje, ki ga je sprožil „Ljubljanski Zvon“ v majske letošnji št. na str. 353. in 354. — namreč:

Odbor „Slov. Maticice“ naj stopi v dogovor z odborom „Hrvatske Maticice“, na kakšen način bi se dalo odtlej skupno književno delovanje urediti tako, da bi dobivali člani „Slov. Maticice“ knjige „Hrvatske Maticice“ in vice versa člani „Hrvatske Maticice“ knjige „Slov. Maticice“.

Ker pa ima „Matica Hrvatska“ veliko več članov nego naša Matica in izdaje tudi veliko več knjig na leto, zato je v tem vprašanju važen finančni moment.

Iz tega in morda še iz kakega drugega razloga za sedaj bržčas še ne bo mogoče, da bi se zamenjavale med Maticama vse knjige. Ali, kar je mogoče — in nekaj je gotovo mogoče! — to naj se stori!

„Hrvatska Matica“ nam je iz svojega odbora že dvakrat ponudila roko. Prvikrat, ko je izdala hrv.-slov. slovar, in drugič, ko je povabila slovenske književnike k sotrudištvu pri „Spomen-cviete“. Sedaj je prišla torej vrsta na našo „Matico“, da se ona približa Hrvatoma.

To približanje bode nam šibkim Slovincem samo na sprospeh. A kdor gleda v bodočnost, ta mora videti, da nam je ožja književna in kulturna dotika z ostalim ju goslovanstvom nujno potrebna. Če se bomo pa še nadalje zapirali pred svojimi najbližjimi sobraty in po nepotrebnem izolirali se, potem bomo delali samo na svojo pogubo. Iščimo v težavnem boju za obstanek zaveznikov in šrpajmo moč tam, kjer jih je dobiti!

Ojbor „Maticice“ je izvolil iz svoje srede poseben odsek (gg. Šubic, Perušek in Rutar), ki je v principu sprejel Aškerčev predlog, ter stavlil gledé izvrševanja tega sklepa konkretne predloge. Pri debati, ki se je unela ob tem poročilu, se je na predlog g. Grasellija sprejelo, da občni zbor v principu soglašá s predlogom Aškerca oziroma z očitanim načinom, kako naj se ta predlog gledé vzajemnega literarnega delovanja „Slov.“ in „Hrvatske Maticice“ realizuje in izvršuje, da pa prepušča odboru natančnejša določila gledé vzajemnosti s „Hrvat. Maticico“. Odbor „Slovenske

Maticice“ stopi zategadelj z „Maticico Hrvatsko“ v dogovor. O teh dogovorih potem poroča odbor.

S tem je bil dnevni red dognan, in g. predsednik je občni zbor zaključil.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. junija.

— Osebnosti. Vadnični učitelj v Ljubljani, g. Fran Sucher, je imenovan učiteljem risanja na tukajšnjem učiteljskem. — Pravni praktikant pri okrožnem sodišču v Celju, g. Rudolf Potočnik, je imenovan avskultantom. — Naš rojak Ivan Jager, doslej asistent prof. Gruberja na dunajski tehnik, je dobil častni poziv, da odide za šefarhitekta pri stavbi, ki jo naša država namerava sezidati za svojega poslanca v Pekinu in za glavnega avstrijsko-ogrskega konzula v Šanhaju. Gosp. Jager je ta častni poziv sprejel in se dne 3. t. m. na potu na Kitajsko vkrcal v Trstu. V Pekin dospé dne 25. julija t. l. ter ostane tam dve leti. Znano je, da je po Jagrovih načrtih narejena oprava v „Narodni kavarni“ v Ljubljani.

— Strašno — strašno! Pri procesiji sv. Rešnjega Telesa v Trstu se bo nekaj zgodilo, valed česar naši ljubi rojaki, tržaški Slovenci radosti kar trepetajo, mej tem ko laška stranka sika in piha jeze kakor razkačen „lintvern“. Škofijski ordinarijat je namreč odredil, da se procesije udeleži tudi bratovščina sv. Cirila in Metoda z zastavo. Lansko leto je prišlo radi te zastave pri Sv. Jakobu v Trstu do demonstracij in morda se primerijo tudi letos. Vsaj tržaški „Piccolo“ je kar iz sebe. Kakor se nam telefonira iz Trsta, grozi „Piccolo“ tako, kakor že dolgo ne. „Piccolo“ pravi, da je vodja mestnega magistrata posredoval pri škofu, naj se prepove udeležbo bratovščine sv. Cirila in Metoda pri procesiji, a ni ničesar dosegel. Zdaj pravi „Piccolo“, da bo občinski svet v današnji svoji seji odločno protestiral proti temu, da pojde Ciril Metodova zastava s procesijo, in da dobi ta protest vidnega izraza s tem, da se mestni zastop ne vdeleži procesije. Pri procesiji ne smejo biti na zastavi sv. Justa, ne zastopniki magistrata in občinskega sveta, ne mestne straže, ker — s tem, da se udeleži procesije z zastavo cerkvena bratovščina, pri kateri je katoliški značaj prva in poglobitna stvar, narodni značaj pa čisto postranska ali prav za prav le slučajna stvar, (kolikor je nam znano, ni nikjer rečeno, da morejo biti člani te bratovščine samo Slovenci) — s tem se demonstrira proti „narodnemu značaju tržaškega mesta“. „Piccolo“ bodi povedano, da so tržaški Slovenci že pri državnozbornih volitvah dokazali, da narodni značaj tržaškega mesta ni italijanski. To je bila impozantna demonstracija, in od tedaj je vse zastoj govoriti o italijanskem značaju tržaškega mesta. Ali gre Ciril-Metodova zastava s procesijo ali ne, je precej postranska stvar. Morda bodo Lah to res prepredili, a vzlic temu s tem Trst ne zadobi več laškega značaja. Trst ni laški in to je z laškega stališča res — strašno.

— Zimskonočne sanje katoliškega svedrca. Letos po zimi je imel znani horjulski svedec J. Stanonik večkrat lepe sanje, kako ugonobiti vse liberalne trgovce in obrtnike. Preobrazil bi rad Ljubljano, da bi dobila katoliško narodno lice. Belil si je glavo neprestano in naposled le prišel na pravo misel. Konsumi morajo bojkotirati ljubljanske liberalne trgovce in obrtnike. Ko mu je neka mala ljubljanska trgovka oferirala pangelcev, ki jih ni mogla drugod spraviti v denar, jej je poslal naslednje pismo:

Kmetijsko društvo v Horjulu

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

V Horjulu dne 5. februarja 1901.

Blagorodna gospa V... E... trgovka

v Ljubljani.

Na cenjeno Vaše priporočilo Vam sporočamo sledeče:

Mi smo načelno sklenili podpirati krščanske trgovce in to katoliško narodno. Takoj, ko se prepričamo, da se Vi blagorodna prištevate v to vrsto, smo mi pripravljeni biti vaši odjemalci. Akoravno nam bi hotel liberelec ceneje dati blago, bodemo vendar ni jemali od naših zvestih vernih, katoliško-narodnih trgovcev, ter tako podpirali svoje somišljenike, ne pa one, kateri so uprizorili grdo gonjo proti duhovščini in gibajoči se kmetiki organizaciji. Pomislite, blagorodna, ali ne bi trgovina lahko cvetela v Ljubljani, ako ne bi vprizorili liberalci tako gonjo proti dru-

stvom. Tako pa so društva primorana, naročati iz daljnega Dunaja ali še celo iz Češkega blago, kar bi vse lahko prodali ljubljanski trgovci, in bi tako roko ob roki, eden drugemu pomagali do boljnih dni.

Naznanite to veleč. gospodu dr. Lampetu, da naj vsem krščanskim trgovcem naznanijo, da vsi pismeno poročajo društvu, ter ponudijo svoje zaloge, in tako se bode trgovina lepo podpirala v krščanskem smislu. Zakaj pitati gada z mlekom? Mi sicer ljubimo tudi svoje sovražnike liberalce, kolikor zahteva krščanska ljubezen, ker pa oni hočejo vzeti vero in spoštovanje do duhovnikov nam iz srca, zato moramo mi odločen odpor zoper to gonjo storiti. Upam, da me razumete, kaj sem vam hotel pisati.

Sporočite torej gospodu dr. Lampetu, da naj storijo potrebne korake od strani „Slovenčevega“ uredništva do vseh katoliško-narodnih trgovcev in kmalu bode Ljubljana imela drugačno lice.

Z odličnim spoštovanjem
(Pečat: Kmetijsko društvo
Horjul r. z. z. o. z.)
J. Stanonik.

Horjulski svedec Stanonik in ljubljanski kaplan dr. Lampe torej organizirata bojkot ljubljanskih liberalnih trgovcev in obrtnikov, ki itak sami zadržam nič ne prodajajo, ker vedo, da jim s tem največ škodujejo. Stanonik-Lampetov projekt sicer ni nevaren, a značilen je za mišljenje v klerikalnem taboru. Klerikalci sicer ljubijo tudi liberalce kakor pravi Stanonik, toliko, kolikor zahteva vera, a liberalnega gada vendar nečejo z mlekom rediti. Kaj ko bi liberalni gad vračal milo za drago?

— „Slovenec“ in čudeži. Pobožni „Slovenec“ se sicer silno razgreje, ako se upamo četudi v najponižnejši obliki izraziti kake dvome o tolikih „čudežih“, ki se še dandanes dogajajo, ali dozdeva se nam še vedno, da je to ogročenje le umetno in da je „Slovenec“ prav za prav sam zašel mej skeptike. Zlaj imamo, čeprav majhen, dokaz za to. „Slovenec“ je v ponedeljek priobčil članek, v katerem vprašuje: „Ali bomo na Slovenskem s kurjim perjem mašili jezove in z Mozesovo palico na Krasu odpirali studence?“ „Slovenec“ se tu očitno norca dela iz Mojzsove palice, torej iz čudeža, ki je po svetem pismu potrjen in vsled tega vzvišen nad vsak dvom. Težko si je misliti hujše ironije, kakor da se čudodelna moč Mojzseve palice postavlja v isto vrsto s kurjim perjem. To „Slovenčvo“ najbrž neprostovoljno priznanje, da ima kurje perje tako moč, kakor Mojzsova palica, si moramo zapomniti za slučaj, ko bo „Slovenec“ zopet pridigoval o čudežih.

— Začetek in konec konsumnih društev. Počasi pa na gosto se odpirajo našemu zapeljivemu kmetu oči! V dokaz temu je brošurica, ki nam je došla pred kratkim v roke, in ki je izšla iz peresa preprostega, a poštenega kmeta na Štajerskem. — „Konsumna društva, njihov začetek in konec“ se zove 11 strani obsegajoče delce — glasno svarilo članom konsumnih društev! Te brošurice je šlo na stotine med priprosti narod, in uverjeni smo, da bo obseg iste — ki je pisana seveda iz lastne skušnjaje! — marsikateremu odprl do čela oči! Da, da: V konsumnih društvih poka, in „potresnih teh sunkov“ finale bo splošni — „krah“! In ta bo pahnil v nesreče tistega, ki je najbolj nedolžen pri konsumih našega ubozega kmeta!!

— Zjutranji pedagoški izlet kranjskega ravnatelja Hubada. Piše se nam iz Kranja: Ko je ravnatelj Hubad zadnjo notico „Slov. Naroda“ o njegovih zjutranjih pedagoških izletih dobil, „zur umgehenden Aeusserung“, smo mislili, da bode odšel znanprej opustil to svojo slabo navado. A varali smo se. Po premoru par tednov izletel je zopet z novimi močmi 4. t. m. zjutraj ter rogovilil po stanovanjih. Zogotavljal je skoro vsem dijakom, da se on ne boji niti „Slov. Naroda“, niti „Gorenjca“ in časopisov sploh ne, ker ima „višjo oblast“ (verba propria). Ne vemo sicer, kje tiči koren te višje oblasti, a ponosni moramo biti, da imamo v Kranju ravnatelja, ki ima izvanredne „višje oblasti“ kakor nobeden drug ravnatelj. Vaša zadnja notica pa le ni bila brez vseh posledic: g. ravnatelj sedaj na vsaka vrata (semintja tudi s zalico) potrka — očitno napredek — in svojega milodonečega baritona ne vporablja več v junaškem „fortissimo“, ampak bolj „piano“.

— Medel „ofer“ za kardinalove zavode. „Soča“ piše: Predobro znani kurat Kodrič na Trnovem je bil napovedal za preteklo nedeljo „ofer“ za kardinalove zavode, trdè, da imajo ti novi zavodi, katere

namerava kardinal ustanoviti, v glavnem namen, pridobiti ljudstvu dobrih in gorečih duhovnikov. Ali Kodričeva beseda je padla na nerodovitna tla. Može so sicer kimali z glavami, češ, da bi res bilo potreba dobrih duhovnikov, ker med sedanjimi je dobrih jako malo, zavod, v katerem bi se vzgajali res dobri duhovniki, bi bil torej potreben, ali verjeti niso mogli, da bi tisti zavodi, o katerih jim je pravil, res služili v take blage namene, marveč so si mislili, da pride baš do obratnega, da bodo namreč izhajali iz teh zavodov duhovniki, še bolj fanatizirani od nekaterih sedanjih. Može so mislili prav, saj vidijo, da vsa ta gonja proti naprednjakom, katero vidimo po deželi, izvira v glavni podlagi iz kardinalove palače, kaj bo šele, kadar začno hoditi iz tistih nameranih kardinalovih zavodov oni obljubljeni „dobri“ duhovniki, kateri bodo še huje politikovali od sedanjih! Radi tega se Trnovci niso odzvali kuratovu vabilu na „ofer“ za kardinalove zavode, marveč kar na miru so ostali v cerkvi. K „ofru“ je šlo le nekaj otrok in ženic. Pobiranje kardinalovega davka je bilo torej jako medlo, kar mora le odbravati vsakdo, kdor upošteva namen tistih kardinalovih zavodov in pa to, da naše ljudstvo plačuje že tako dosti davkov, kaj je potreba še kardinalovega! Menda ni prišel kardinal zato na Goriško, da bo pobiral tu nove davke? Ako hoče imeti kake zavode, naj si jih postavi za svoj denar, ne pa iz revnega ljudstva vleči težko prislužene novce. Posnemajte Trnovce!

— Jutrišnje procesije se vrše: Ob 4^{1/2}, zjutraj v Trnovem, ob 6. pri Sv. Petru, ob 1^{1/2} 9. v stolni cerkvi. — V nedeljo ob 1^{1/2} 9. dopoldne pa pri Sv. Jakobu in Frančiškanih.

— Gospa Lj. pl. Šramova in gosp. Borštnik, ki priredita v soboto večer v letnem paviljonu „Narodnega doma“ deklamatorno-dramatičen večer s krasnim vspehom, gostujeta sedaj po raznih hrvaških mestih. V Opatiji in v Pulju sta dosegla najlepše uspehe, ter se je večera udeležilo najboljša, najodličnejša občinstvo. V četrtek prideta tudi v Trst. Nadejati se je, da sprejme čislana umetnika tudi naše občinstvo najpriprčnejše in z največjim posetom!

— Izlet „Glasbene Matice“ k sv. Joštu. Pevska zbor „Glasbene Matice“ priredita ob ugodnem vremenu prihodnjo nedeljo, dne 9. junija izlet k sv. Joštu pri Kranju. Odhod ob 7. uri zjutraj z gorenjskim vlakom, povratek ob 9. uri zvečer. Dobrodošli so vsi prijatelji „Glasbene Matice“, a posebej se nihče ne bode vabil. Za mašo bode skrbjeno.

— Javna poučna predavanja in trgovsko in obrtno društvo. Piše se nam: Pred nekaj tedni se je v tem listu sprožila misel na prirejanje poučnih javnih predavanj, ki naj bi se vršila po deželi. Čuli smo že o podobnih načrtih pri trgovskem in obrtnem društvu. Kako daleč so dozdej le-ti dozoreli in priprave dospela, ne vemo, pač pa bo treba v teh ozirih kaj temeljitega ustvariti. Zato sprožamo tu misel, da naj se ta predavanja uredi tako, da bosta pri vsakem na deželi zastopana kmetaki obrtni in trgovski stan, in tako tudi tuji predavatelji-strokovnjaki. Ti trije stanovi so pri nas marsikaterega pouka potrebni! Da pa je treba v tem oziru kmalu kaj temeljitega storiti, je samo po sebi umevno, saj na Kranjskem itak počasi napredujemo! Pa naj ne ostane samo pri načrtih in — teoriji na papirji! . . .

— V Radečah na Dolenjskem je narodna napredna stranka ustanovila „Narodno hranilnico in posojilnico“ za radeški okraj po Reiffeisnovem sistemu. Občni zbor je sklical načelnik osnovalnega odbora v „Narodno gostilno“, ki je bil mnogobrojno obiskan. V odbor, ki obstoji iz devetih udov, so se volili sami dobri gospodarji previdni naprednjaki iz celega okraja radeškega. Povod ustanovitve nove posojilnice je bil ta, ker je že obstoječa okrajna posojilnica posebno ob času volitev pritiskala na iste ude, ki niso konsumskega kopita in žilindrove vrste; tudi niso naprednjaki tamkaj posojil dobili, pa saj niso preveč prosili, kajti pri radeški okrajni posojilnici je varnost postranska stvar. Od nove posojilnice in hranilnice, katere bode tukajšnega prebivalca iz marsikatero volilne in druge zadrege rešila, pričakujemo mnogo uspeha. Radeški trg in okolica bosta do bila kmalu drugo lice. V kratkem dobi trg

novi tovarno in električno razsvetljavo, katere podjetja ustanavlja inženier Gustav Schubert z Dunaja.

— Čudni prirodni pojavi pri Moravčah. Nekateri časopisi so poročali o čudnem, nekako vulkanskem prirodnem pojavu, ki se je izvršil 5. maja letos pri Veliki vasi, v moravski občini. Bruhnil je izpod zemlje na neki njivi dim in za njim še ogenj. Več ljudi je opazovalo nenavadni prizor. Ta dogodek sam na sebi ni nemogoč. Pri Veliki vasi tvorijo tla skriljevci in peščenci in možno bi bilo, da je vmes premogova žila. Iz premoga se kaj pogostoma razvijajo gorljivi plini, ob dani priliki utegnejo najti izhod, bruhniti iznad zemlje in se tudi vzgati. Upoštevajoč to, šel je na lice mesta prof. Seidl, kot izvedenec, odposlan od akademije znanosti, da se preprča o istinitosti in podrobnosti dogodka. Izvedenec so peljali očividci na kraj, kjer so dogodek opazovali. Ta kraj pa ni pri Veliki vasi nego pri Sv. Miklavžu. Tla ondi niso skriljeva, nego od dolomita, a kar odločuje — so povsem nedotaknjena in je izključeno, da bi se bila ondi izvršila izpodzemeljska eksplozija, kakor je bila popisana. Vendar so očividci zatrjevali v najodločnejši obliki, da so videli opisani dogodek z raznih krajev. O dogodku torej ni dvojiti, ali bil ni izpodzemeljski, nego bila je brez dvojbe veterna ali peščena troba (Windhose). Ognja v njej seveda ni bilo, predočila ga je le domišljija prestrašenih opazovalcev.

— Za pogorelce v Gorenji vasi. Za nesrečne pogorelce v Gorenji vasi je doslej darovanih od cesarja 2000 K, od vlade 10.000 K in od dež. odbora 3000 K. Toda te podpore nikakor ne zadostujejo, da se pokrije le majhen del škode. Z ozirom na to apeliramo na usmiljenje naših rojakov, naj prikažejo Gorenji vasi na pomoč. Naše uredništvo je pripravljeno sprejemati darila in jih bo v listu izkazovalo.

— Nagloma umrl je v Puštal pri Škofjiloki 47letni mizarški pomočnik Jakob Poljanec. Ubilo ga je žganje.

— Zaupnice občin ormoškega okraja sodniku dr. Preskerju. Občinski odbor trga Središče sklenil je v svoji seji dne 31. majnika t. l. sledečo resolucijo: Mestni občinski zastop ormoški vsprejel je v svoji seji dne 29. majnika 1901 resolucijo, katere ost je naperjena napram c. kr. sodniku ormoškega okraja gospodu dr. Preskerju. — Ž njo se na nečuden način predbaciva njemu, kot rojenemu Slovencu, narodno mišljenje, se mu izreka v imenu mesta Ormož nezaupanje, kot sodniku, ter si konečno občinski zastop prepoveduje, da je g. dr. Presker sodnik v nemškem mestu Ormož. Občinski zastop trga Središče izreka svoje obžalovanje na tem neumestnem napadu občinskega odbora ormoškega, ktereemu izvor je iskati le v narodni nestrpnosti ormoških obč. odborikov ter povdarja ob enem, da je gosp. dr. Presker vsled svoje objektivnosti in uljudnosti v občevarji s strankami v občinah ormoškega okraja zelo priljubljen, vživa kot c. kr. sodnik popolno zaupanje prebivalstva ter mu tudi obč. odbor trga Središče izreka s tem popolno in neomejeno zaupanje. Ob enem občinski odbor trga Središče odreka pravico občinskemu odboru ormoškemu, da zahteva odstranitev njemu neljubega sodnika, ker šteje okraj ormoški 33 političnih občin in ni g. dr. Presker c. kr. sodnik mesta ormoškega ampak ormoškega okraja. Občinski predstojnik se pooblašča, da predloži to resolucijo visokemu c. kr. nadsodišču v Gradcu ter objavi isto v časnikih. — Jednake resolucije sklenile so do sedaj še sledeče občine ormoškega okraja: Obriž, Cvetkovci, Hardek, Runeč, Litmerk, Frajnkovci in Pušinci. — Občina Obriž imenovala je gospoda dr. Preskerja svojim častnim občanom.

— Gornjegrajsko učiteljsko društvo zborovalo bode v četrtek dne 13. junija t. l. ob 10. uri dopoldne v Gorici pri Kokarjih po sledečem dnevnem redu: 1. Čitanje zapisnika. 2. Došli dopisi. 3. Predavanja. 4. Poročilo o XIII. glavni skupščini „Zaveze jugoslovanskih učiteljskih društev“. 5. Nasveti in želje. Zborovanje se vrši pri vsakem vremenu!

— Veliki koncert na vrtu „Narodnega doma“ v Mariboru priredi 16. junija t. l. ob 8. uri zvečer Športno društvo Maribor. Občinstvo se že sedaj opozarja na ta večer, ki obeta biti vsestransko jako

zanimivo, ker upa društvo razven petja in godbe ponuditi gostom tudi uzorno telovadbo čilih „Sokolov“.

— Obesil se je v Gabrju pri Celju posestnikov sin I. Hriberšek. Pred letom se je obesil njegov brat. Vsa rodovina je od pijančevanja zastrupljena in zmedena.

— Vnebovpijoče gospodarstvo. Tržaški „Avanti“ je začel priobčevati zgodovino postanka in razvijanja vprašanja zidanja blaznice v Trstu. „Edinost“ poroča o tem naslednje: Kar pripoveduje „Avanti“, to kriči naravnost v nebo in bi moralo — ako bi bile pri nas le približno normalne razmere — naravnost onemogočiti v javnem življenju one, ki so zagrešili kaj takega. Mi hočemo slediti sliki, ki jo „Avanti“ razgrinja pred našimi očmi. Ozir na tesen prostor v našem listu nas sili sicer, da se moramo omejevati le na glavne stvari in da bomo govorili bolj lapidarno. Ali že to bo menda zadoščalo čitateljem, da bodo strmeli in se zgražali, kako da je kaj takega možno v moderni in pravni državi. Potreba blaznice v Trstu je postala že davno akutna. Pred kakimi desetimi leti pa je dobila konkretno obliko misel, da bi zgradili skupno blaznico za Trst, Istro in Goriško. Začela so se pogajanja v ta namen, katerim je bil konečni vspeh ta, da je Goriška odstopila od pogajanj, odločivši se za lastno blaznico, dočim sta Trst in Istra došla do sporazumljenja in sklepa za zgradbo skupne blaznice. Prvo glavno vprašanje je bilo — prostor, ki bi popolaoma odgovarjal takemu namenu. A glej, sreča je hotela, da je rodbina Marenzi zapustila občini lep obsežen prostor nad Greto, ki je bil kakor nalašč za tak namen. Ali vprašanje gradnje se je zavlačevalo vsejedno par let. No, mej tem sti obe pokrajini nabirali potrebna sredstva za zgradbo in zagotovljena je bila svota 1.200.000 kron. V tej svoti pa je tudi znesek 200.000 kron, kijih je darovala Cassa di Risparmio, ali s pogojem, da se z deli prične vsaj v desetih letih, sicer pripadeta znesek zopet hranilnici. Odkar je hranilnica podarila ta znesek, pa je minulo že nad 8 let in sta obe pokrajini v nevarnosti, da vled nečuvnega postopanja mestne uprave v tem vprašanju zgubiti teh 200.000 kron. Kako nečuvno je bilo to postopanje, nam pravi najbolj dejstvo, da so oni podedovani prostor, ki je bil, z ozirom na svojo prikladnost za namene blaznice v vsakem pogledu vreden najmanj 150.000 gld., prodali trem zasebnikom za — 24.000 gld. In potem so začele komisije za nakup družega prostora. Na ponudbo je bilo kakih 20 prostorov, ali v pošteb je bilo vzetih le 8. Ali bilo je poštenih par mož („Avanti“ navaja tudi imena), katere je peklo, da se je prodal edino primerni prostor in še za tako bagatelo. Jeli so se pogajati z dotičnimi tremi kupovalci in so res dosegli, da so ti poslednji bili pripravljeni zopet odstopiti prostor občini za — 100.000 gld. To bi bila sicer grenka krogeljica, ako kdo svoj prostor, ki ga je prodal, mora kmalo na to kupiti za štirikratno ceno. Ali dotični može so vendar menili, da bi bila to, z ozirom na izbornu prikladnost Marenzičevega prostora, še vedno dobra kupčija in so nujno svetovali, naj občina pogoltne to grenko krogeljico. Ali ne! Nadaljevalo se je iskanje po drugih prostorih. — Obeta se, da pridejo še dalnja razkritja.

— Kanalizacija. Te dni so pričeli kopati pri deželnem dvorcu glavni kanal, katerega zvežejo z glavnim cestnim kanalom v Gospodski ulici.

— Električna železnica. Tir za to železnico je položen dozdej do prelaza dolenskih železnic.

— Železniški most pri Sv. Petru in Poljanskem nabrežju. Leseni stebri — 20 na številu — so do malega že zabiti v strugo. V obsegu merijo poldrugi črvelj v □.

— Obrtno gibanje v Ljubljani. Tekom meseca maja pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt in sicer: Alojzij Jeranič, Karlovska cesta št. 8, trgovino z mešanim blagom; „Zadružna tiskarna“, Stari trg št. 19, tiskarski in založbeni obrt; Starkel Rozalija, Lingarjeve ulice št. 1, trgovino z mešanim blagom; Daohs Ivan, Sv. Florijana ulice št. 33, gostilničarski in krčmarski obrt; Dolinšek Ivanka, Stari trg št. 20, malo trgovino z manufakturnim blagom; Puc Karol, Gradišče št. 5,

tapetarski obrt; Pogačnik Josip, sv. Petra cesta št. 33, trgovino z mešanim blagom; Makovec Marija, Šolski drevored, prodaja mesa; Marenče Jurij, Dolenjska cesta št. 6, trgovino z mešanim blagom. — Odglasili, oziroma faktično opustili pa so obrt: Hauptmann Adolf, sv. Petra cesta, pleskarški obrt; Štupica Uršula, Martinova cesta št. 12, branjarijo; Dekval Helena, sv. Jakoba trg št. 10, prodajo lončene posode; Sitar Jera, Hrenove ulice št. 12, branjarijo.

— Proti občinskim volitvam na Te-harjih je slovenska stranka vložila protest „Domovina“ pravi, da je dokazano, da je nemška stranka kupovala glasove, in sicer, da jih je plačevala s petaki.

— Povožen je bil včeraj ponoči ob 1/12 uri svoječasni urednik „Slovenca“ in „Brenclja“ Jakob Alešovec. Povožil ga je baje neki fjakar. Alešovec sicer ni poškodovan, pač pa mu je bila strgana obleka. Čudno, da klerikalna stranka ne preskrbi dolgoletnega svojega služabnika, jako čudno!

— Poskušen samomor. Mizarski pomočnik Josip B. iz Hotiča v litijškem okraju bi se bil rad oženil, pa mu je oče branil. Včeraj zvečer okoli pol 10. ure se je najbrže vsled tega obesil. V hiši na trnovskem pristanu št. 20, kjer stanuje, je šel na stranišče in se tam obesil za žebelj na vratih. Zvunaj na dvorišču je ležal brodar Frano Čelešnik, kateri je videl iti B.-a v stranišče. Ker ga ni bilo dolgo časa ven, šel je Čelešnik trkat na vrata, in ker se ni oglasil, strl je vrata. Ko je Čelešnik vrata odprl, padel je B. na tla. Bil je že trd. Čelešnik je potegnil B.-a iz stranišča in ga škropil z vodo in drgnil, da je prišel čez nekaj časa k sebi. Prenesli so ga potem v stanovanje.

— Z rešilnim vozom so prepeljali včeraj v deželno bolnico stavbnega risarja pri deželni vladil g. Petra Kasswalderja. V Wolfvovih ulicah pri Lenčetovi hiši mu je padla žaluzija na glavo in ga močno ranila.

— Konji ušli so včeraj popoldne iz dvorišča pri Pongračevih barakah v Vodmatu in dirjali na sv. Petra cesto, kjer jih je ujel mitniški paznik Anton Miklavčič. Konji so bili baron Wurzbachovi iz Čemšenika. Hlapec je bil pijan in je pustil konje same na dvorišču.

— Mladi tatovi. Dvanajstletna A. D. je ukradla svojemu redniku iz zaklenjene omare 22 kron. Z denarjem si je po prodajalnicah nakupila raznih stvari. — Sletni J. Š. ukradel je nekemu delavcu srebrno uro in verižico, vredno 28 kron. Delavec je dobil uro nazaj.

— Nezgoda. Pri gradbi mostu za električno železnico na Ambroževem trgu je neki delavec udaril s kladivom po levem kazalcu delavca Janeza Slugo in mu ga zdrobil.

— Pobegnil je pekovski vajenec Anton E. Svojemu mojstru je odnesel obleko in črevlje.

— Kokoš ustrelil je godec J. J. posestnici Ani Šoštarčevi na Zaloški cesti št. 23, ker se je pasla na njegovem svetu.

* H. Ibsen je jako nevarno bolan. Ker je že nad 70 let star, se je baje za njegovo življenje resno bati. Iz Kristijanije poročajo, da mu je zadnje dni nekoliko boljše, in da imajo zdravniki še upanje.

* Poljubljanje rok, španska navada, dandanes ni več v modi. Le otroci poljubljajo svojim starišem ali birmanci svojim botrom in botram še dandanes roke. Naravnost nedopustno pa je — piše „Steirische Hausfrauen Zeitung“ — da bi poljubljali mladi gospodje mladim gospicam roke. Tudi po plesu se plesalkam ne spodobi poljubljati rok. Dame, ki so resnično omikane, se vselej poljubljanju rok odtenejo s tem, da roko umaknejo. Tudi pri poslavljanju se rok ne poljublja. Le pri starih, odličnih damah se sme pri posebnih prilikah poljubiti roko.

* Tragedija častnika. Pred nekaterimi dnevi je izginil iz Prage bivši nadporočnik Josip Mariassy. Pred dobrimi 6 meseci je pustil častniško službo ter se oženil z neko rojakinjo, mlado in lepo Madjarko. V 6. mesecu pa mu je žena rodila otroka, in takrat šele je izvedel, da je njegova žena že pred poroko živela intimno z nekim brniskim tvorničarjem. Tvorničar svojega razmerja do Mariassyjeve žene ni tajil ter tudi priznal, da je oče otroka. Tvorničar je Mariassyju ponudil večjo svoto, ako mu dovoli, da je še nadalje — domač prijatelj. Častnik se je zategadelj ustrelil.

* Morlika lastnega otroka iz obupa. V Brnu je bila pred porotniki oproščena dnarica Fr. Kwasny radi umora otroka. Mož, pijanec, jo je zapustil in v največji hudi je rodila dete v najdeniščnici. Po porodu je bila brez strehe in kruha. V mrazu je begala sem ter tja in prenočevala v kanalu. Radi silnega mraza je zavila otroka v svoje krilo ter sama zmrzovala. To se je zgodilo več nočij zapored. Dne 23. febr. pa je sklenila, da otroka rajši umori, kakor da ga vidi umirati radi lakote in mraza. In res, v kanalu je prijala otroka za nogo ter njegovo glavičko tolkla ob zid tako dolgo, da je bil mrtev. Truplo je zakopala v sneg. Dva dni nato so jo zaprli. Priznala je vse takoj.

* Tovarno za obnavljanje znamk in kolekov so našli v Varšavi. V tej tovarni so znali stare in že rabljene znamke ter koleke tako obdelati, da so bili zopet novi ter so jih prodajali. Država ima baje precej škode. Več oseb je že zaprtih.

* Strela je udarila pri Velikem Popovcu v Srbiji 28krat v čredo ovac, ubila 40 ovac, neko žensko in otroka.

* Gledališki škandal v Sredcu. V bolgarskem prestolnem mestu je hotela predstavljati neka gledališka družba pod vodstvom igralca Mitova igro „Ana Simon“, ki ima za vsebino umor Ane Simon, ljubice bivšega ritmojstra Bojčeva. Policija je hotela predstavo onemogočiti, ker baje Mitov ni imel dovoljenja za gledališče. Občinstvo pa je med velikim hrupom vrlo policaje iz gledališča, in igra se je igrala med odobravanjem.

* Blazen kapucinec je prišel te dni prav do papeževih sob, kjer je govoril zmešano ter trdil, da je papežev naslednik. Nekateri kardinali so zapazili blaznika, ter so ga izročili papeževim orožnikom, ki so odvedli reveža v samostan.

* 100 oseb ubitih. V Beirutu v Syriji se je podrl hotel, v katerem je prebivalo tudi 20 rodbin. Ubitih je bilo 100 oseb.

* Anarhisti v Madridu. Razni listi poročajo, da sta dospela v Madrid dva anarhista, Španec in Poljak, da umorita mladega kralja in kraljico regentinjo. Vse ladje, ki dohajajo iz Marseilla in Genove, preiskuje policija. Tudi na ministrskega predsednika je baje nameravan atentat. Policija je zaprla nekaj sumljivih oseb. Na kolodvorih in na meji so straže. V Madridu vlada velik strah za kraljevsko rodbino in za ministarstvo.

* Jack, razparalec trebuha. V Londonu se je iznova pojavil strašni morilec žensk, ki svojim žrtvam para trebuhe ter izginja potem brez sledu. Še nedavno so našli neko prostitutko umorjeno z razparanim trebuhom, te dni pa zopet drugo, in sicer prav blizu prostora prvega umora, v neki gostilni. V soboto je prišla neka delavčeva žena, prostituciji udana vlačuga, z nekim možem, ki je dejal, da je Rus, v neko gostilno, ter se zaprla z njim v chambre séparée. V sosednjih sobah so popivali gostje. Nakrat so začeli kričanje ženske, a se za to niso zmenili, ker so mislili, da kriči le za šalo. Drugega dne pa so našli natakarijo mrtvo žensko s prerezanim telesom, „Rusa“ pa ni bilo nikjer. V Londonu vlada med ženstvom velik strah.

Književnost.

— „Učiteljski Tovariš“ ima v št. 16. tole vsebino: Bodimo — možje! — Iz mojega potovanja. — Učiteljski pravnik. — Zmes. — Dopisi. — Društveni vestnik. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb. — Z začudenjem smo opazili, da so razpisi učiteljskih služb vsi nemški. Posvetili bomo tej stvari primerno pozornost.

— „Zvonček“. 6. št. tega izbor nega lista za slovensko mladino ima naslednjo vsebino: Stric Janez. Simon Palček. — Kresna noč. Ivo Danič. — Tončki Bogomila. — Težaven začetek. Ivo Trošt. — Mladi pozeruh. (S sliko). Anka Zupančič. — Narobe svet. Vitomir Jelenc. — Slovenske pravljice. (S sliko). Nik. Vrhov. — Sanje. Bogomila. — Pravljica o pedenj-možeh in o rjavem brošču. (S sliko). Jožef Barbič. — Grajski hlapec. (S sliko). Peter Petrovič. — Mladi risar. — „Zvonček“ toplo priporočamo.

— „Vstajenje“. Roman v treh delih. Napisal grof Lev Nik. Tolstoj. V 101. snopiču „Slovan. knjižnice“ se zaključuje v popolnem, neskrajšanem prevodu zadnji in

največji roman grofa Tolstega. O romanu se je tudi v slovenskih listih že toliko pisalo, da ni treba opozarjati na njega krasote iznova. Prevod morda ni vzoren, a dober in boljši je kot nemški, pa tudi cenejši kot vsi drugi prevodi, da, cenejši celo kot sam izvirnik. Stane namreč za naročnike samo 2 K 20 vin. V prihodnjem snopiču „Slovan. knjižnice“ izide izvirna slovenska drama „Sad greha“, igra v 4 dejanjih, spisal Engelbert Gangl, avtor drame „Sin“. „Slovan. knjižnica“ je že prekorabila stotino snopičev, a vendar še nima dovolj naročnikov. Naj bi vendar našlo to lepo in koristno književno podjetje še mnogo novih prijateljev!

Telefonska in brzojavna poročila.

Podnart 5. junija. Kropa v plamenu. Panika grozna. Gasilci delujejo. Beda velika. Pomoč nujna potreba.

Korošec, župan, Megušar.

Dunaj 5. junija. Poslanska zbornica pojde v torek na počitnice. V soboto in ponedeljek reši še obrtno novelo, in opravi prvo branje kvotne predloge.

Dunaj 5. junija. Avstrijska delegacija je danes rešila redni in izredni proračun vojnega ministra in začela potem razpravo o proračunu ministrstva zunanjih del. Seja traja še.

Dunaj 5. junija. Češki klub je sklenil, naj se njegovi člani takoj po končanem zasedanju predstavijo volilcem, in naj jim pojasnijo nagibe, vsled katerih je češki klub opustil obstrukcijo in omogočil redno delovanje drž. zbora.

Rim 5. junija. Poročila, da je papež nevarno bolan, se dementirajo.

Bruselj 5. junija. Lord Kitchener je naprosil nizozemskega konzula v Standertonu, naj izprosi od Bothe premirje.

London 5. junija. Buri so dosegli nov uspeh. Boj je trajal 5 ur. (Op. ured.: Vsled slabega funkcioniranja c. kr. telefona ni bilo razumeti ne kje ne kdaj se je to zgodilo.)

Narodno gospodarstvo.

Ali streljanje proti toči pomaga, ali ne?

Naslednji sestavek ima namen o tem vprašanju navesti povrsti najnovejšo izkušnjo, pridobljeno doma in drugod po Ogrskem, v Italiji in na Nemškem. Podati hočemo le povsem objektivno poročilo, naloženo zgolj na dejstva. Poučiti hočemo dotičnike, da dobe pravo, trezno podobo o važnem gospodarskem vprašanju, da ne bodo gojili prezgodnjih nad, pa tudi vzeti nočemo upanja onim, ki se ga oklepajo do trenutka dejanske odločitve.

Odkar je bil A. Stiger, župan v Slov. Bistrici, l. 1896. na nov način započel streljanje zoper točo, razširilo se je isto hitro zlasti po Slovenskem, pa tudi po Ogrskem, po Gornji Italiji in Dalmaciji. Od povsod so poročali o ugodnih uspehih. Zupanje v takovo obrambo hude sile kmetovstva in vinogradništva je raslo ne le med preprostim ljudstvom, ampak tudi med omikanci. Deželni zastopi in državne vlade so se jele zanimati za to vprašanje in učenjaki so potom pravih poskusov hoteli dognati, ali streljanje res utegne braniti točo, ali ne.

Taki poskusi so ravnatelj avstrijskega osrednjega zavoda za meteorologijo, profesorja Pernterja l. 1900 prepričali, da zračni vrtnice, ki po strelu odleti iz topiča skozi nanj nastavljeno cev v zrak poprek seže 300 (tristo) metrov kvišku. Ako oblaki pri toči, res stoje le 800 m visoko — kar trdijo opazovalci pri Slov. Bistrici, v Gornji Italiji in v Švici — tedaj seže vrtnice v oblake le tedaj, ako so topiči postavljeni na grčih 550—750 m visokih. Tako ugodno so v okolici Slovenje Bistriški res postavljani, in ravno tam trdijo, da se je doslej streljanje najbolje obneslo. Če pa imenovani vrtnice, dosega oblake, ondi res točo zabrani, to še ni dognana stvar. „Gotovo je, tako piše Pernter meseca septembra lanskega leta, da je že na Štajerskem kakor tudi v Gornji Italiji toča pobila, čeprav so streljali“. Seveda se lahko ugovarja, da so spremljalni topiči streljali. Da bi se zatorej vprašanje konečno dognalo, sta država in dežela odredila v Slovenje Bistriškem okraju pravilno streljanje za poskušnjo. Prav za

prav bi morali drugod čakati na uspeh teh poskusov. V skrbi pred točo pa ljudje ne marajo čakati. Tako je sodil Pernter meseca septembra lanskega leta.

(Dalje prih.)

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod ces. svetnik Murnik mesto venca na krsto zamrlega gosp. Merka 10 kron. — Gospod župnik Ivan Vrhovnik o jubileju rodoljuba najčistejših rok, gospoda župana Ivana Hribarja 10 kron. — Hotel Malavs v Šmartnem pri Litiji nabranih 11 kron 40 vin. — Skupaj 31 kron 40 vin. — Srčna hvala vsem!

Za prebivalce mest, uradnike l. t. d. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in naporega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 (2—8)

30.000 kron je glavni dobiček Concordia-loterije. Opozorjamo svoje čast. čitatele, da bode srečkanje neprekljeno dne 25. junija 1901.

Zahvala.

Podpisano vodstvo izreka tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so pripomogli, da je tudi XIII. glavna skupščina „Zaveze avstr. jugoslovenskih učiteljskih društev“, dne 25. in 26. in 27. maja t. l. na Bledu uspeša tako lepo.

Prav posebno se zahvaljuje „Učiteljskemu društvu za radovljiški okraj“ za preserčen sprejem in gosp. predsedniku Grčarju za lepi pozdrav na kolodvoru v Lescah; pripravljalnemu odboru in njegovemu načelniku gosp. nadučitelju Fr. Rusu za obilni trud, ki ga je imel s pripravi za Zavezino zborovanje; slavnemu občinskemu zastopu na čelu gosp. župan Peternel za iskreni sprejem in laskavi pozdrav pred Blejskim domom in za prepustitev dvorane v Blejskim domu za zborovanje delegacij; vsem onim, ki so nam kazali svoje simpatije s tem, da so okrasili svoje hiše z zastavami in streljali s topiči; gosp. prof. dr. Fr. Ilešiču in gosp. ravnatelju Iv. Lapajnetu za njiju izborni poročili; gosp. državnemu poslancu dr. Andr. Ferjančiču in drugim dragim in milim gostom neučiteljem, ki so bili prihiteli med nas, vsem onim, ki so brzojavnim potom pozdravili naš shod; gospodom pevcem, posebno solistu gosp. R. Vrablu in solistini gospi Mariji Kratnerjevi za krasno petje; cenjenemu blejskemu pevskega zboru za divno serenado pred Lujzinimi toplicami; vsem govornikom za navdušene napitnice in sploh vsem udeležnikom, ki so pripomogli, da je nastopila Zaveza tako impozantno.

Vodstvo „Zaveze avstr. jugoslovenskih učiteljskih društev“.

Tajnik:
Drag. Češnik.

Predsednik:
L. Jelenc.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 29. maja: Ivana Cimperman, paznikova žena, 35 let, Tržaška cesta št. 19, prsni rak.
Dne 30. maja: Stanko Osanič, delavec sin, 9 mes., Hradskega vas št. 26, Rhachitis (angleška bolezen). — Ana Rupar, gostija 79 let, Trnovski pristan št. 10, ostarelost.
Dne 1. junija: Pavlina Pajk, profesorjeva vdova, 47 let, Bleiweisova cesta št. 5, pljučnica — Viktor Polc, krojačev sin, 4 1/2 leta, Florjanske ulice št. 13, vnetje možganske mreže. — Josip Šavs, črevljar, 23 let, Cesta v mestni log št. 20, jetika.
Dne 2. junija: Alojzij Zajc, tovarn. uradnika sin, 2 leti, Hranilnična cesta št. 6, vnetje možganske mreže. — Angela Žagar, mizarjeva hči, 4 leta, Kolizejske ulice št. 3, vodenica v glavi.

V deželni bolnici:
Dne 26. maja: Franja Hribnik, Solarica, 15 let, škaričica. — Marija Majdič, pismonoševa hči 5 1/2 leta škaričica.
Dne 27. maja: Lucija Rantoh, gostija, 77 let, ostarelost.
Dne 28. maja: Jernej Jagodic, vrtnar, 35 let, jetika.
Dne 29. maja: Fran Papež, krojač, 20 let, jetika. — Barbara Jelenc, strežnica, 56 let, spri-denje jeter.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

Juni	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24 urah
4	8. zvečer	734.4	18.2	sl. vzhod	oblačno	
5	7. jutraj	735.6	17.3	sl. jzhod del. jasno		
6	2. popol.	735.2	26.4	sl. jzhod pol. oblak.		31.5 mm.

Srednja včerašnja temperatura 21.5°, normale: 16.4°. Včera popoldne od 3 1/2—4 1/2 ure močna nevihta.

Dunajska borza

dne 5. junija 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.50
Skupni državni dolg v srebru	98.10
Avstrijska zlata renta	117.90
Avstrijska kronska renta 4%	96.25
Ogrska zlata renta 4%	117.90
Ogrska kronska renta 4%	92.95
Avstro-ogrski bančne delnice	167.5
Kreditne delnice	687.25
London vista	240.32 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117.47 1/2
20 mark	23.52
50 frankov	19.09
Italijanski bankovci	90.60
C. kr. cekini	11.32

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze odkritosrčnega sočutja povodom smrti in pogreba nepozabnega sina, oziroma brata in strica, gospoda

Pavel Wisjan-a

izrekajo tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem sorodnikom prijateljem in znanjem, kakor tudi vsem darovateljem vencev in slav. šišenski čitalnici

(1212) **žalujoči ostali.**
Šiška, dne 5. junija 1901.

Zahvala.

Za mnoge dokaze prisrčnega sočutja mej boleznijo, kakor tudi ob smrti svoje iskreno ljubljene hčerke, oziroma sestre in svakinje, gospodične

Frančiške Heren

zasebnice

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku in za mnoge poklonjene lepe vence izrekamo najsrčnejšo zahvalo.

(1206) **Globoko žalujoči ostali.**
V Ljubljani, dne 4. junija 1901.

Službo diurnista

ali kaj jednacega vsprejme
tako inteligentnega mož.

Naslov pove upravništvo „Slov. Nar.“.

najlepših in priljubljenih slovenskih napevov za citre, s podloženim besedilom. Izredno navduševalni napevi prirejani so v lahkem slogu posebno efektne. Knjiga, obsegajoča 150 strani stane 5 K in se dobi v vsaki knjigarni in od izdajatelja: **Josipa Sorg**, Dunaj III., Köllrigasse 17. (1210)

Firm 123. Einz. I. 251/1.

Bekanntmachung.

Beim k. k. Landes- als Handelsgerichte in Laibach wurde die Löschung der im Handelsregister für Einzelfirmen eingetragenen Firma „M. Brilej, Gemischtwarengeschäft in Oberlaibach“

wollzogen. (1184)

K. k. Landes- als Handelsgericht Laibach.

Abth. III., am 28. Mai 1901.

(Razglas. Pri c. kr. dež. kot trg. sodišču v Ljubljani se je izvršil izbris v trg. registru za posamne firme vpisane firme „M. Brilej, trgovina z mešanim blagom na Vrhniki.“ — C. kr. dež. kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 28. maja 1901.)

Pekarija

v zelo živahnem obrtniškem trgu, se pod ugodnimi pogoji da v najem. Prednost ima dvojica brez otrok.

Kje? pove iz prijaznosti upravništvo „Slov. Naroda“. (1046-10)

V četrtek, dne 6. junija 1901
veliki vojaški

KONCERT

na prostornem senčnatem vrtu
„pri Traunu“ na Glincah.

Svira godba c. in kr. pešpolka št. 27.

Začetek ob 5. uri popoldne.

Vstopnina 10 kr. Otroci prosti.

K mnogobrojni udeležbi vabi
z velespoštovanjem

Janko Traun.

(1209)

Kranjske klobase

najboljše vrste, mehke in trdo sušene
prodaja in razpošilja tvrdka (12-128)

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte.

Specijalna trgovina za kavo in čaj, glavna zaloga J. Klauer-jevega higijeničnega likerja „Triglava“ iz planinskih zelišč.

Zaradi boleznih se odda takoj

kuhinja

z opravo in stanovanjem

s patentom pri neki gostilni, kjer se točijo laška vina in je zmirom dosti gostov. Tudi se odda poseben patent za izkuho. 1199-1
Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Ges. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane j. z. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15. junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregence, Curih, Geneva, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomesto-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomesto, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano j. z. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 25 m jutraj osonni vlak s Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m jutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popoldne osonni vlak s Dunaja čez Amstetten, iz Lipske, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneva, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak s Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnarta-Kropo. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak s Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m jutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 48 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane j. z. kol. v Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano j. z. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 5. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (4)

Popolna hrana, stanovanje, kopel, oskrbovanje, postrežba na dan od 4 K 50 vin. naprej. — V (839-8) maju in septembru se ceneje.

Zdravilišče

Krapinske Toplice

na Hrvatskem od zagorjanske železniške postaje „Zabok-Krapinske-Toplice“ oddaljene za jedno uro vožnje, so odprte od 15. aprila do konca oktobra. 30° do 35° R. gorke akrototerme, ki eminentno uplivajo proti protinu, mišični in členski revmi, in njih posledičnim boleznim, pri iskl. nevalgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightyjevi bolezni, otrpnjenju, pri najrazličnejših ženskih boleznih. — Velike basinske, polne, separatne kopeli, kopeli v mramornatih banjah in pršne kopeli, izvrstno urejene potilnice (sudariji), masaža, elektrika, šved. zdravilna gimnastika. — Udobna stanovanja. Dobro in ne drage restavracije; stalna topliška godba. Obširni senčni sprehodi itd. Od 1. maja vsak dan zveza po poštinih omnibusih s postajo Zabok-Krapinske Toplice. Kopalški zdravnik dr. Ed. Mal. — Brosure se dobe v vseh knjigarnah. Prospekte in pojasnila pošilja kopalško ravnateljstvo.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

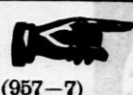
Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovili naj se vzorec vposlati. 24

ROGAČKA
KISELA VODA Tempel-in Styria vrede
OSVEŽUJOČA PIJACA. Nepresegljiva zdravilna voda.

Zastopnik za Kranjsko:

Mihael Kastner

v Ljubljani. (714-10)

Žrebanje dne 1. julija.

(957-7)

Promese k dunajskim komunalnim srečkam à K II K 400.000'—

Promese k kreditnim srečkam à K 12½ K 300.000'—

priporoča ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

„Narodni dom“.

V četrtek, dne 6. junija t. l.

KONCERT vojaške godbe na vrtu.

Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 25 kr.

(1207)

Ljudevit Masaryk.

Špreten trgovski pomočnik

manufakturne ali norimberške stroke, dobi dobro mesto v moji tovarniški zalogi tkanin in pletenic. — Ponudbe (1203-2)

Dragotinu Hribar-ju v Ljubljani.

Firm. 120.

Einz. II. 7/3.

Bekanntmachung.

Bei dem k. k. Landes- als Handelsgerichte in Laibach wurde bei der im Handelsregister für Einzelfirmen eingetragenen Firma:

„J. C. Praunseis“

Delicatessengeschäft in Laibach

1. die Löschung des bisherigen Firmenhalters Johann Carl Praunseis und der Eintragung der zwischen demselben und dessen Ehegattin Arpalice Praunseis geb. Andretto geschlossenen Ehepacte vom 17. Jänner 1900 und
2. die Eintragung der neuen Firmenhalters Arpalice Praunseis, Handelsfrau in Laibach vollzogen.

K. k. Landes- als Handelsgericht Laibach.

Abth. III., am 28. Mai 1901.

(Razglas. Pri c. kr. dež. kot trg. sodišču v Ljubljani se je pri firmi „J. C. Praunseis“, trgovina z delicatessami v Ljubljani, vpisani v trg. registru za posamne firme 1. izvršil izbris dosedanjega imetelja firme Ivana Karola Praunseisa in vpis ml. njim in njegovu soprogu Arpalice Praunseis roj. Andretto sklenjene ženitne pogodbe z dne 17. januarja 1900 in 2. izvršil vpis nove imetelje firme Arpalice Praunseis, trgovke v Ljubljani. — C. kr. dež. kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 28. maja 1901.) (1185)

Čudež iz Švice.

Podpisana firma pošlje vsaki osebi, kateregakoli stanu proti poštnemu povzetju za ceno, kakor je še ni bilo v trgovskem svetu, to je za samo

2 kroni 60 vin.

carine prosto, izvrstno, 24 ur točno idočo

uro

s triletnim jamstvom. Vrh tega dobi vsak naročitelj elegantno, fino faconirano veržico brezplačno priloženo. Ako bi ura ne ugajala, se jo premeni ali pa se vrne denar. Pošilja te ure jedino le

(1176)
zastopstvo za švicarske ure v Krakovu 2,
poštno predalo št. 29.

Sprejme se v Ljubljani

natakarica na račun

s kavcijo. (1194-2)

Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Gostilna

na deželi ob Dunajski cesti, kjer je velik promet, z nekaj zemljiščem ali tudi brez njega se daje takoj v najem.

Vpraša se pri upravništvu „Slovenskega Naroda“. (1180-2)

Tri lepo meblované

mesečne sobe

se oddajo takoj.

Izve se v Židovskih ulicah št. 1, I nadstropje. (1200-1)

Mlin

v najboljšem stanu s stalno vodo in z obrtno okolico se daje takoj v najem.

Vpraša se pri upravništvu „Slovenskega Naroda“. (1179-2)

Comptoirist

zmožen obeh deželnih jezikov, samostojen delavec, se sprejme v trgovino na debelo. Stalna služba pri dobri plači.

Cenjene ponudbe pod šifro A. B. poste restante Ljubljana. (1198-1)

„Breack“ s streho

za 8 ali 10 oseb, se po nizki ceni
proda pri (1202-2)

J. Razinger-ju, Poljanska cesta.

Šivalni stroj

skoro nov, malo rabljen, se radi odpotovanja

tako prodaja. (1168-3)

Izve se: Martinova cesta št. 15 v Ljubljani.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom

razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatin
Most (Brux) Češke.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 3-75

Prava srebrna remontoarka . . . „ 5-80

Prava srebrna verižica . . . „ 1-20

Nikelnasti budilec . . . „ 1-95

Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima

zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in

tisoč priznanih pisem. (2611-49)

Illustrirani katalog zastoj in poština prosto.

Pod Trančo št. 2. 24
Veliko zalogo
klobukov
priporoča
J. Soklič.
Pod Trančo št. 2. 24

Dragotin Košak

zlatar

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Velika zaloga

razne zlatnine in prstanov.

Popravila in vsa v mojo stroko spadajoča dela se ceno in točno izvršé.

24

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

Prva in najstarejša zaloga

šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo valic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poština prosti.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpreprostejših kakor tudi najfinjših, s žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahljami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršé.

Vabilo VESELICI

katera se bode vršila
v nedeljo, 9. junija t. l.
v „gostilni pod gozdom“
na Dolnjski cesti št. 33.

Pri veselici sodeluje slav. tamburaški klub
„Krim“.

Začetek ob 1/4. uri popoldne. Vstop prost.

Za okusno jed, svežo pijačo, kakor tudi za
točno potrebo bo poskrbljeno.

K mnogobrojni udeležbi vabi najljubše
Josip Plankar
gostilničar.
(1190—1)

Učenec

zmožen slovenskega ter nekoliko nemškega
jezika, sprejme se takoj v trgovino ma-
nufakturnega blaga pri D. Dolničarju v
Postojni. (1211—1)

Lekarna Piccoli, pri angelju.
Malinčev sirup
lekarnarja Piccolija
v Ljubljani

se prireja kar najskrb-
nejše iz dišečih gorskih
malinovitih jagod v srebr-
nem kotlu s pomočjo para, in je torej
najbolj čist izdelek neprežene kaka-
vosti ter naj se ne zamenjava z malino-
vim sokom, ki je v prodaji, in je navadno
umetno prirejen, imajoč v sebi zdravju
škodljive snovi in bakterije.

Steklenica z 1 kilo vsebine, pasterizo-
vana, velja K 130. Razpošilja se tudi v
pletenih steklenicah po 10, 20 in 40 kilogr.,
ter se 1 kilo zaračuna z K 110, 100 kilogr.
= 100 kron. I. (1368—34)

Pletena steklenica s 3 kilogr. vsebine
pošlje se franco po vsi avstro-ogerski mo-
narhiji proti povzetju z K 530.

Zobotrebni iz planinskega lesa.

Velik konsument (prodajalec na debelo) želi
ponudbe v omenjenem predmetu pod L. F. 3104
po Rudolfu Messe, Leipzig. (1171—2)

Staroslavno žvepleno kopališče na Hrvatskem Varaždinske toplice

ob zagorski železnici (Zagreb-Čakovec).

Železniška postaja — pošta in brzojav.
Analiza po dvornem svetniku profesorju
dr. Ludwigu I. 1894. 58° C vroč vrelc, žvep-
leno mahovje, nedosegljivo v svojem delovanju
pri mišični skrnlini in kostenini v členkih, bo-
lezni v zgibih in otrpenju po vnetici in zlom-
ljenju kosti, protinu, živčnih boleznih, boleznih
v koži itd., ženskih boleznih, poltnih in tajnih
boleznih, kroničnih boleznih obistij, mehurjem
kataru, škrofelnih, angleški bolezni, kovnih
diskrazijah, n. pr. zastrupljenju po živem sre-
bru ali svincu itd.

Pitno zdravljenje pri boleznih v žrelu, na
jabolku, prsih, jetrih, v
želodcu in v črevih, pri zlati žili itd. itd.

Elektrika. — Masaža.

Zdravilišče z vsem komfortom, vodovod
iz gorskih vrelcev, zdravljenje z mrzlo vo-
do z douche — in po Kneippu, celo leto
odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra.
Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti.
Stalna zdravniška godba, katero oskrbujejo
člani orkestra zagrebske kr. opere. Plesne
zabave, koncerti itd.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje
sleherni dan omnibus goste. Tudi so na raz-
pologo posebni vozovi in se je zaradi istih
prej obrniti na oskrbnitvo kopališča.

Zdravniška pojasnila daje kopališki zdrav-
nik doktor A. Longhino. — Prospekte in bro-
šure razpošilja zastoj in poštne prosto
(794—7) oskrbnitvo kopališča.

Dva gospoda

sprejmeta se takoj na dobro domačo brano
in jeden gospod na hrano in stanovanje s
1. julijem.

Vpraša naj se na Sv. Petra nasipu
št. 35, pritrilčno. (1187—2)

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa pro-
sta za ljudi in domače živali, a 40 kr. in 60 kr.,
se dobiva samo

v deželni lekarni „pri Mariji poma-
gaj“ M. Leustek-a v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil jako
zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18
podgan mrtvih in torej lahko vsakomur pripo-
ročam to sredstvo.

Schweinfurt, dne 11. februarja 1899.
(269—18) L. Kres, mlekarja.

Krepilna hrana

Tropon

slast obujajoča in izredno tečna
je podlaga za: (741—17)

Tropon-suhor, Tropon-cakes
Tropon-čokolado, Tropon-cacao, Tropon-
otročjo moko.

Tropon-beljakovo moko
kot primes k jedilom za zdrave in okrevajoče.

Kuharska knjiga „Moderna krepilna kuhinja“
brezplačno in franko.

Dobiva se povsod
ako ne, naznanja najbližnje prodajališče

Avstr.-ogr. Tropon-tovarna
Dunaj, VIII/1, Kochgasse 3.

Pozor! 80%. Pozor! jesihova esenca.

1 liter velja 2 K. Ako hočete dober jesi-
h sami narediti, pomešajte 1 liter moje bele ali ru-
deče 80% jesiheve esence z 20—30 litrov
studenčne vode in izvrstni jesihi je gotov. 1192-1

Zaloga pri: R. Bračko v Ptuj.

Proda se nova hiša

katera ima 9 prostorov, klet, poleg biše-
šupo, pred hišo dvorišče in zraven vrt. V
hiši je gostilna in so prostori za štacuno
ali kako drugo obrt pripravi. Hiša stoji
ob veliki cesti pri Postojni na lepem pro-
storu. Kupna cena je 7500 kron.

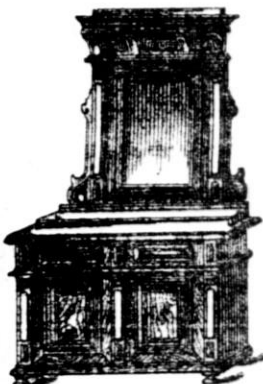
Kupci naj se ogledajo pri posestniku
Jakobu Samsu v Matenji vasi šte. 45,
pošta Prestranek. (1156—2)

Mizarska zadruga

v Šent Vidu pri Ljubljani

se priporoča slav-
nemu občinstvu v
naročitev

raznovrstne
temne in likane
sobne
oprave

iz suhega lesa, so-
lidno izdelane po
lastnih in predlož-
nih vzorcih.

V prav obilno naročitev se priporoča

Josip Arhar
načelnik.

(502—15)

Semenj v Zagorju ob Savi.

C. kr. deželna vlada v Ljubljani je z odlokom dne 25. septembra 1898, št. 12598,
dovolila, da se nadalje izvršuje

šesti trgovski in živinski semenj v Zagorju ob Savi in sicer dne 29. avgusta vsacega leta.

Ako pa isti dan pade na nedeljo ali praznik, vršil se bode ta semenj drugi dan.
Nadalje je deželna vlada z odlokom dne 23. novembra 1900, št. 17372, dovolila,
da se semenj, kateri se je izvrševal dosedaj 2. novembra vsacega leta, prestavi na
dan 3. novembra; če pa isti dan pada na nedeljo, izvrševal se bode sledeči
ponedeljek.

Županstvo Zagorje ob Savi

(1136—2) dne 23. maja 1901. Župan: **Michelčič.**

Št. 381. (1155—3)

Razglas.

V soboto, dne 8. junija t. l. ob 11. uri popoldne vršila se
bode v občinski pisarni v Št. Janžu (Dvor) sodni okraj Radeče

javna zniževalna dražba

radi oddaje zgradbe tri- oziroma štirirazredne šole v Št. Janžu.

Stavbena dela proračunjena so sledeče:

I. Šolsko poslopje	30.551 K 25 h.
II. Vodnjak in klet	1.371 » 85 »
III. Drvarnica, ograja in planiranje sveta	1.000 » — »
IV. Hišna oprava (klopi itd.)	2.032 » 40 »
skupno	34.955 K 50 h.

Dela oddala se bodo skupno le jednemu podjetniku. Vsak, kdor se hoče ude-
ležiti te dražbe, mora popreje vložiti vadij 1750 kron.

Načrti, proračuni in stavbeni pogoji razgrnjeni so pri c. kr. okrajnem šolskem
svetu v Krškem, samo proračun je tudi pri podpisnem uradu vsakemu na upogled.

Županstvo Dvor

dne 30. maja 1901.

Javna zahvala.

Dne 20. vel. travna t. l. je nam podpisanim požar uničil hišna in gospodarska poslopja.

C. kr. priv. zavarovalna družba „Avstrijski Phönix“ na Dunaju,
pri kateri smo imeli poslopja zavarovana, nam je po svojem glavnem zastopniku
Josipu Prosenču, dne 24. in 25. m. m. škodo cenila in vso zavarovano svoto tudi
takoj na mestu izplačala.

Za tako pošteno ravnanje čutimo se dolžne, tej družbi tukaj javno se zahvaliti,
ter jo ob enem vsakemu najtopleje priporočati.

Gorenjavas, dne 26. vel. travna 1901.

Marija Kržišnik.
Janez Jeraša.

Blaž Primožič.
Marija Inglič.

Potrjuje resnico:

Županstvo Trata, dne 26. vel. travna 1901.

(1183—2) **M. Brence**, župan.

Za pomladno in poletno dōbo

priporočam gospodarjem in kmetovalcem kakor tudi raznim podjetnikom svojo veliko
zalogo potrebščin za stavbe: portland in roman cement, železo za vezl, storje,
traverze, železniške šine, okove za vrata in okna, trombe, cevi za vodo-
vode, stidilnike (Sparherde). (428—16)

Potem poljedelske stroje: slamoreznice, gepeljne, mlatilnice, fino izdelane
močne pluge, stroje za posnemanje smetane, stiskalnice za sadje, najnovejše trombe
za gnojnice, in drugo potrebno gradje za poljedelstvo.

Razno orodje za kovače, ključavničarje in mizarje.
Nagrobne križe, vile, kotle, jeklo za svedre, tehnične in uteže, kakor
veliko izber v kuhinjski opravi itd. po jako nizkih cenah.

Fran Stupica,

trgovina z železnino in špecerijskim blagom.

Ljubljana,

Marija Terezije cesta št. 1, poleg gostilne Figovec.

Važno! za Važno! gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša poštežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
nine itd. tudi po Kneippu, usne vode in zobni
prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografske aparate in po-
trebščine, kirurška obvezila vsake vrste,
sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za
tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma
in konjaka. — Zaloga svežih mineral-
nih vod in solij za kopel. 23

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol,
soliter, encjan, kolmož, krmlino apno i. t. d.
Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3

Prej J. Zor Alojzij Erjavec J. Zor čevljarski mojster v Ljubljani, Čevljarske ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem
strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnolo-
gičnega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče
vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov.
Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občin-
stvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval.
Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so
razna mazila, voščila za črno in ružavo obuvalo,
ter razne potrebščine za to obrt. 23

Mere se shranjujejo. — Vnanjim naročilom naj se pridruži vzorec.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi
priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg
šte. 17. 23

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileni blago, perilo,
a a a a a klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. a a a a a

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar
na Glincah št. 92

filijalka: Šelenburgove ulice št. 1

priporoča svojo veliko zalogo strgarskih del
lastnega izdelka.

Sprejema vsakovrstna naročila ter jih izvršuje
hitro, ceno in kulantno. Istotako izvršuje vsako-
vrstna popravila v jantaru, morski peni, kosti,
rogu, lesu itd. 23

Pekarija in slaščičarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno,
zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh
vrst kruh na vago, prepečenec (Vanille-
Zwiebak), kakor tudi

ržen kruh

hlebčki po 10, 15 in 25 kr.

V slaščičarni postrežam z najfinjšim
nasladnim pecivom in s finimi pristnimi
likérji ter z Vermouth-vinom. Posebno
opozarjam na fine indijanske krofe in
napolnjene zavitke. 24

Častitim podjetnikom mizarstva, trgovcem fornirja ter mizarjem, kolarjem naznanjam, da sem pričel z rezanjem fornirja, katerega imam veliko množino v zalogi vseh vrst in različne (1124-4) kakovosti lesa. Izrezavam tudi dopeljane hlode na fornir po nizki ceni.

Ob enem izdelujem gladke fino izdelane profilirane lašte vseh vrst in oblik.

Prvo ljubljansko podjetje za izdelovanje fornirja!

Priporočam novo podjetje v obilna naročila, katera natančno in točno izvršujem.

S spoštovanjem

IVAN ZAKOTNIK
tesarski mojster v Ljubljani.

Najlepše likano perilo

se doseže, ako se vporablja
**svetovno znani američanski
briljantni skrob na lesk**

Fritz Schulz jun., Act.-Ges., Lipsko in Heb (Eger)
lahko in gotovo z vsakim likalnim železom.

Zlata svetinja
Pariz 1900.

Le pristen z varstveno znamko „Globus“. II. 1 (996-2)
V zavojih à 24 vin. se dobiva v vseh izlepakov razvidnih trgovinah.

Št. 519

Razpis službe

občinskega sluga

oziroma redarja

pri županstvu v Spodnji Šiški.

Plača po dogovoru, prošnje do 8. junija t. l. in nastop službe takoj. — Orožniki v pokoju imajo prednost.

Županstvo Spodnja Šiška
dne 1. junija 1901.

I. Vodnik, župan.

Ustanovljeno 1872. — Zopet z zlato kolajno 1900 odlikovano. — Ustanovljeno 1872.

Hermana Janke
svetovnoslovit
obnovilec barve las
je najboljšo sredstvo svetla za barvanje las.

Brez svine in žvepla. Po dvakratnem namazanju dobé vsaki osiveli lasje zopet svojo prejšnjo pravo barvo, ne da bi se polt onesažila, ali lasje prišli ob barvo. Jamstvo za uspeh. Vporaba dosti ugodnejša in enostavnejša, kakor pri navadnih barvilih las. Jamstvo za brezpogojno neškodljivost. Uradno preiskano in k prodaji dopuščeno. Najvišja odlikovanja, častna darila in zlato kolajne. Na željo se v finih salonih med česanjem povsem neopaženo vporablja.

Zahteva naj se pri nakupu vedno izrecno

Janke-jev obnovilec barve las.
Cena za karton gld. 2.— in gld. 6.—.

Herm. Janke, Berlin NW., Mittelstrasse 61.

Spričevalo: Gosp. dr. med. Bredow, Berlin, piše: Obnovilec barve las sem skrbno preiskoval in potrjujem v polnem prostem prepričanju, da je zmes za organizem, posebno za glavne in poltne živce povsem neškodljiva. Ako se po predpisu vporablja, je vseh nedvomen in trajen.

Za brade! Po Herm. Janke-jevi „nedosežni“ vodi za obveze brk ohranjuje se brke tudi brez obveze v trajni najboljši legi. 1 steklenica gld. 1.—.

Poševna palčica vsestransko kot najboljša priznana. à gld. 1.—. Veliki ilustrovani za brkine obveze cenik vseh parfum. specialitet last. izdelka pošilja se zastonj.

Dobiva se v glavni zalogi: S. Mittelbach, Dunaj, I., Hoher Markt 8. — V Ljubljani ima Oton Fetteh-Frankheim, Kongresni trg št. 17. (853-13)

Ivan Kordik v Ljubljani

trgovina z galanterijskim blagom

Prešernove (Slonove) ulice št. 10-14

priporoča svojo veliko zalogo

jedilnih in kuhinjskih potrebščin

iz alpake in alpaka-srebra.

Predmeti iz alpake (trpežne bele kovine) veljajo:

(1043-7)

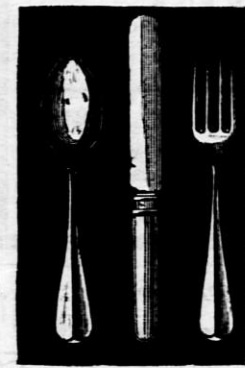
1 tuc. žlic, navadnih gld. 4-40, težkih gld. 5-50
1 » » za kavo » 2-20, » » 2-60
1 » nožev ali vilic » 6—,
Jedna velika žlica za mleko gld. —80, za juho gld. 2.—.

Noži in vilice z roženim, koščenim ali trdo-lesnim ročajem:

12 parov navadnih . . . od gld. 1.80 do gld. 3—
12 » boljših . . . » » 3-50 » » 7-50

Svečniki iz alpake visoki 21 24 2½ cm
gld. 2— 2-30 2-60

Paper vestas, najboljše užigalice (svečice), goré skoraj 5 minut, in niso dražje od navadnih užigalic.

Elizabetna otroška bolnica.

Vabilo

v soboto, dne 8. junija 1901, ob 3. uri popoldne
v mestni dvorani
vršecemu se

37. občnemu zboru

varstvenih gospé, ustanovnikov in dobrotnikov (po §§ 6 in 8 pravil)
Elizabetne otroške bolnice.

Dnevni red:

- 1.) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora in poročilo predsednika;
- 2.) Poročilo o računskem zaključku za leto 1900;
- 3.) Poročilo o proračunu za tekoče leto;
- 4.) Volitev varstvenih gospé (po § 10 pravil);
- 5.) Volitve (po § 10 pravil): a) načelnika, b) blagajnika, c) treh upravnih svetnikov, d) tajnika, e) dveh računskih preglednikov;
- 6.) Razni predlogi.

V Ljubljani, dne 5. junija 1901.

Upravni svet.

Dobro vpeljana
trgovina z mešanim blagom
kakor tudi
gostilna
v Senožecah na Notranjskem se odda takoj v najem
in sicer proti takojšnji likvidaciji vsega blaga v trgovini, eventualno proti ugodnim obrokom.
Fran Zadnek
trgovec v Senožecah.
(1150-5)

Najnižje cene.
Največ izbor.
Freiburger
L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Levova
znamka

Na drobno
se ne prodaja

Ovratniki
manšete, srajce

* Registrovana znamka: *

Avstrija.	Zjed. države.
Ogerska.	Brazilijska.
Francija.	Osm. država.
Portugal.	Egipt.
Nizozemsko.	Grška.
Srbija.	Bolgarija.
Norveško.	Rumunija.
Nemčija.	Italija.

Dobivajo se v najbolj renomiranih prodajalnicah moškega modnega in platnenega blaga.

M. Joss & Löwenstein
c. kr. dvorna dobavitelja
PRAGA VII.

Aug. Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta 13.
Velika zaloga
stekla
porcelana svetilk
zreal. itd.
Najnižje cene!!!

Pristen okusen jetrni tran
à 70 h. — à 1 K.
Jelkino Francovo žganje
à 1 K 20 h.

Pulcherin-Crème
dela kožo lepo, čisto, gladko in fino; à 1 K,
stekleničica za poskus
à 20 h.

Se dobi na prodaj ali naroči po pošti
v lekarni „pri orlu“ v Ljubljani.

Jedini izdelatelj
Mr. Ph. Mardetschlaeger
lekarnar in kemik.
Pozor na lekarniško firmo!

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg št. 11.
Zaloga vsakovrstnih
klobukov in čepic
perila, kravat itd.
po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl
stanuje samo
Opekarska cesta št. 16.
Šivalni stroji po najnižjih cenah.
Bielkile in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno.
Vnanja naročila se točno izvršé.

Kdor kupuje
sukneno blago
ogleda naj si novo urejeno sukneno skladišče trvdke
R. Miklauc
Ljubljana, Špitalske ulice št. 5
kjer se lahko prepriča o
cenah brez primere.
Glavno skladišče
Loškega ševota (sukna)
katere blage je znano dobro in se prodaja po tovarniških cenah.
Sukneni ostanki
različnih vrst za polovico cene.
Vzorke pošilja na zahtevanje poštne prosto.

Prodaja.

Vsa zaloga blaga in prodajal-
nična oprava v konkurs zapadle
firme Marija Meiringer, prodajalka
papirja v Ljubljani, se s tem po-
nuja v nakup.

Ponudbe naj se pošljejo do
12. junija t. l. upravitelju konkurzne
mase dr. Karlu Ahazhizu, odvet-
niku v Ljubljani. (1177-2)

!Veliko denarja!

do 1000 kron na mesec

lahko pošteno zaslužijo osebe vsakerega
stanu — (tudi kot postranski zaslužek).

Več se izve pod „Recl 118“ po
anononi pisarni E. Kristoflik,
Innsbruck. Poštno predalo 36. (847-13)

Mehanična delavnica: Ribji trg, blizu prodajalnice.

Velika zaloga (101-42)
**Styria-, franco-
skih Peugeot-,
Austria-koles.**

pristnih Jos. Reit-
hoffer sinov

Pneumatik

katere nudim po isti
ceni, kakor tovarna.

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure,
veržice, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck).

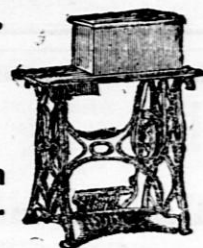

Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo!
Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden,
urar in trgovec, na Mestnem
trgu št. 25, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Popraviča sprejemajo se v prodajalnici in v delavnici.

Proda se nova hiša

na Jeranovem, občina Mekine, 1/4 ure
od mesta Kamnika.

Hiša je zelo pripravna za kakega roko-
delca — Več se izve pri lastniku Antonu
Sitarju, vrtnarju v Mengšu. (1161-2)

Spretne, solidne potovalne uradnike

(akviziterje)

za vse zavarovalne stroke vsprejme proti
visoki proviziji, stasoma tudi s stalno
plačo tukajšnji glavni zastop stare, na Kranj-
skem že dolgo poslujoče tuzemske zavarovalnice
Lastnoročno pisane ponudbe naj se poš-
ljajo pod: „akviziter 25“ upravnistvu „Slov.
Naroda“. (1026-8)

**Žrebanje nepreklicno
dné 25. junija 1901.**

**Concordia-srečke
à 1 krono**

Glavni dobiček

kron **30.000** vrednosti.

priporoča (1083-8)

J. C. MAYER
v Ljubljani.

Ženitna ponudba.

Posestnik na deželi, ne daleč od farne cerkve, star nekaj čez
štirideset let, pošten, trezen in miren človek, v zdravem, vinorodnem
kraju na Spodnjem Stajerskem, želi v zakon vzeti sebi primerno
kmečko žensko z zgoraj omenjenimi lastnostmi v starosti 30-40 let,
samico ali pa udovo brez otrok, katera bi imela nekaj premoženja
in pa veselje do gospodarstva.

Ponudbe je poslati pod naslovom: „Srečno življenje“ na uprav-
ništvo „Slov. Naroda“ v Ljubljani. (1191)

Prva strojna pletilnica za otroke

priporoča iz najfinejšega flora in iz
Macco-preje lastno izdelane obujke,
ženske in otroške nogovice in vsa v
to stroko spadajoča dela.

Tam se tudi pripletejo stare no-
govice.

priporoča svoje lastno izdelane otroške
oblekice, jopice, pelerine, obleke za
dečke, avbice, čepice, ki so v največji
izberi vedno na skladišču.

Imenovani predmeti se izdelujejo
tudi po meri. (632-12)

Ana Haring

Dvorni trg št. 1, nasproti „Narodne kuvarne“.

F. P. VIDIC & Co. v Ljubljani

ponujajo po najnižjih cenah vsakokoli množino

zidarske opeke

zarezane strešne opeke

(Strangfalzziegel) rudeče in črne, z zraven spadajočo

stekleno zarezano opeko in strešnimi okni iz vlitenga železa

lončene peči in štedilnike

lastnega izdelka

Roman-cement

lastnega izdelka

Dovški portland-cement

kakor vse v stavbinsko stroko spadajoče predmete.

(1208-1)

Najnižje cene!!!

Usaka gospodinja

zamore brez truda svoji rodbini ter družini okusno, izdatno in po ceni jed
postaviti na mizo le, ako se preskrbi z mojimi

testeninami

v zavitkih z varstveno znamko „zvezda“.

Dokaz temu so mnogobrojna priznanja p. n. odjemalcev, katera so mi došla od
časa otvoritve moje tovarne, dalje lep promet, katerega sem doslej dosegel. K temu
pripomogla mi je fina kakovost pšeničnega gresa, iz katerega moje testenine obstojé,
ter čednost strojev in prostorov, v katerih iste izdelujem.

Velečene gospodinjé! Zahtevajte toraj po prodajalnicah v svojo korist izključno
le moje testenine, ter prepričajte se o resnici zgoraj navedenega poročila.

Moje testenine, makaroni i. t. d. fine kakovosti dobivajo se v modrih,
testenine jajčne špicalitete v rudečih zavitkih.

Tovarna testenin Ed. Zelenka

— Ljubljana. —

(1103-2)

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne
uradniške uniforme

In poverjeni zalagatelj ces. kr. unif.
blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za
izdelovanje civilnih oblek in nepre-
močiljivih havelokov po najnovejši fa-
coni in najpovoljnejših cenah. Angle-
ško, francosko in tuzemsko robo ima
na skladišču.

Gospodom uradnikom se pipo-
roča za izdelovanje vsakovrstnih uni-
form ter preskrbuje vse zraven spa-
dajoče predmete, kakor: sablje, meče,
klobuke itd., gospodom c. kr. justič-
nim uradnikom pa za izdelavanje
talarjev in baretov. 23

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

— urar —

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo naj-
večjo zalogo vseh
vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilk in salon-
skih ur, vse samo
dobre do najfinejšé
kvalitete po nizkih
cenah.

Novost
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi. 23

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lov-
skih in potnih daljno-
gledov, kakor tudi vseh
optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila
in vnanja naročila točno in ceno. 23

Sušenih ostankov vedno veliko v zalogi.

Za pomladno in poletno sezono

se priporoča trgovina s suk-
nenim, platnenim in manufak-
turnim blagom x x x

Hugo Ihl

x x x v Ljubljani x x x
v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštne prosto.